

RAPORT Z WIZYTACJI (ocena programowa)

dokonanej w dniach 14 – 15 lutego 2015 r.
na kierunku *logistyka* prowadzonym
na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim
na Wydziale Ekonomii Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach.

przez zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej w składzie:

przewodniczący: prof. dr hab. Danuta Strahl – członek PKA

członkowie:

- prof. dr hab. Tadeusz Kufel - członek PKA
- dr hab. Wojciech Downar - członek PKA
- mgr Hanna Chrobak-Marszał – ekspert PKA
- Mateusz Gawroński – ekspert PKA – przedstawiciel Parlamentu Studenckiego RP

Krótką informacją o wizytacji

Wizytacja na Wydziale Ekonomii Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach na kierunku *logistyka* odbyła się z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2014/2015. Wizytacja tego kierunku studiów odbyła się po raz pierwszy.

Obecna została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą oceny Polskiej Komisji Akredytacyjnej. Wizytacja ta została poprzedzona zapoznaniem się Zespołu Oceniającego z raportem samooceny przedłożonym przez Uczelnię. Natomiast raport Zespołu Oceniającego został opracowany na podstawie raportu samooceny, a także dokumentacji przedstawionej w toku wizytacji, hospitacji zajęć dydaktycznych, analizy losowo wybranych prac dyplomowych oraz zaliczeniowych, wizytacji bazy naukowo-dydaktycznej, w tym biblioteki, a także spotkań i rozmów przeprowadzonych z Władzami Uczelni i Wydziału, pracownikami oraz studentami ocenianego kierunku studiów.

Załącznik nr 1 Podstawa prawna oceny jakości kształcenia

Załącznik nr 2 Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji

Kryterium 1. Koncepcja rozwoju ocenianego kierunku sformułowana przez jednostkę.

1.1).

Kierunek *logistyka* jest jednym z 7 kierunków prowadzonych na Wydziale Ekonomii Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach. Kształcenie na tym kierunku prowadzone jest na tym Wydziale od 2010 roku.

Procedura związana z utworzeniem na Wydziale Ekonomii kierunku *logistyka* pojawiła się więc w roku 2010. Rada Wydziału Ekonomii Uchwałą nr 10/2009/2010 z dnia 25 lutego 2010 r. przedstawiła – zgodnie z przepisami ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym oraz Statutu Uczelni – wniosek do Senatu Uczelni w sprawie utworzenia kierunku *logistyka*. Uchwałą nr 18/2009/2010 z dnia 25 marca 2010 r. w sprawie utworzenia kierunku studiów *logistyka* Senat utworzył inżynierskie studia pierwszego stopnia na ocenianym kierunku.

W czasie wizytacji przedstawiono protokoły z posiedzeń Rady Wydziału oraz Senatu wraz z listami obecności w powyższej sprawie. W posiedzeniach tych organów brali udział tylko interesariusze wewnętrzni.

Usytuowanie w/w kierunku na tym Wydziale było uzasadnione również posiadaniem odpowiedniej kadry dydaktycznej.

Strategia Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach została zatwierdzona Uchwałą nr 39/2009/2010 z dnia 24 czerwca 2010 r. w sprawie zatwierdzenia Strategii Uczelni na lata 2010-2020, uaktualnione Uchwałą Senatu nr 87/2012/2013 z dnia 26 września 2013 r. w sprawie przyjęcia operacjonalizacji Strategii Uczelni. Na mocy tej Uchwały przyjęto dokument pn. Operacjonalizacja strategii Uczelni na lata 2013-2017 z perspektywą do roku 2020.

Strategia Wydziału Ekonomii została przyjęta na posiedzeniu Rady Wydziału Uchwałą nr 40a/2011/2012 w dniu 29 marca 2012 r. w sprawie przyjęcia Strategii Wydziału Ekonomii na lata 2011 – 2017.

W czasie wizytacji przedstawiono protokoły z posiedzeń Senatu oraz Rad Wydziałów w czasie których były zatwierdzone wspomniane wyżej dokumenty.

Misją Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach jest „tworzenie i upowszechnianie wiedzy oraz kształcenie dla gospodarki i administracji, bazujące na najnowszych badaniach naukowych i stosowanych pracach badawczo-rozwojowych prowadzonych w oparciu o kapitał społeczny „Rozwinięcie misji zakłada, iż Uczelnia realizuje programy kształcenia oparte o bogate doświadczenia badawcze i eksperckie kadry nauczającej, kreuje liderów innowacji – ludzi przedsiębiorczych, odpowiedzialnych za dobro wspólne, myślących krytycznie, przygotowanych do profesjonalnego funkcjonowania zawodowego, rozwija kontakty i sieci współpracy wykorzystujące i pomnażające światowy dorobek nauki, angażuje się w sprawy ważne dla gospodarki i społeczeństwa poczynając od macierzystego regionu”.

Poszukując w misji aspektów odwołujących się do wysokiej jakości kształcenia można dostrzec je zarówno w akcentowaniu prowadzenia programów kształcenia przez kadre z bogatymi doświadczeniami naukowymi, jak i przez kreowanie liderów innowacji. W wizji Uczelni określonej w Strategii rozwoju Uczelni do roku 2020 w strategicznych obszarach rozwojowych wymienia się jakość kształcenia i badań naukowych. Celem generalnym Uczelni na lata 2014-2017 jest Uniwersytet Ekonomiczny o poszerzonym profilu kształcenia. Kierunek *logistyka* z pewnością wpisuje się w ten cel, gdyż wychodzi w swoim programie kształcenia poza obszar kształcenia w zakresie nauk społecznych i poza dziedzinę nauk ekonomicznych i przyporządkowuje się również do obszaru kształcenia w zakresie nauk technicznych. Poszerza to zdecydowanie profil kształcenia Uniwersytetu.

Koncepcja kształcenia kierunku *logistyka* wpisuje się również w misję i strategię Uczelni, gdyż absolwenci tego kierunku otrzymują wiedzę zorientowaną na innowacje, a proces kształcenia uczy ich przedsiębiorczości. Kadra akademicka prowadząca zajęcia na wizytowanym kierunku posiada znaczące doświadczenie naukowe i eksperckie w zakresie logistyki. Wydział Ekonomii określił swoją misję jako „tworzenie koncepcji teoretycznych i metodologii w dziedzinie nauk ekonomicznych i społecznych oraz wyposażenie absolwentów w wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne umożliwiając realizację karier zawodowych w gospodarce opartej na wiedzy i kreatywności”. Tak sformułowana misja uwzględnia misję Uczelni i podkreśla orientację na konkretne dziedziny naukowe „kształcenie dla potrzeb innowacyjnej. Natomiast jak wspomniano, kierunek *logistyka* wychodzi poza obszar nauk społecznych i dziedzinę nauk ekonomicznych i społecznych, co wskazuje, iż misja Wydziału powinna być jeszcze dyskutowana. Wydział dostrzega ten problem, gdyż w zdefiniowanych wyzwaniach zakłada wykraczanie poza nauki ekonomiczne oraz prowadzenie kierunków pozaekonomicznych. Strategia Wydziału Ekonomii wyznacza trzy podstawowe działania strategiczne: Oferta i jakość kształcenia oraz kariery zawodowe absolwentów, Międzynarodowa i krajowa aktywność badawcza i wydawnicza, Kompetencje wyróżniające kadry naukowo dydaktycznej i uprawnienia akademickie.

W celach strategicznych dotyczących dydaktyki wymienia się w Strategii rozwoju Wydziału:

- Ekonomiczne i pozaekonomiczne kierunki studiów zapewniające dobry start i rozwój zawodowy;
- Oferta edukacyjna atrakcyjna dla obcokrajowców;
- Absolwent Wydziału - bogata intelektualnie i wszechstronnie wykształcona jednostka.

Kierunek *logistyka* został określony jako kierunek o profilu ogólnoakademickim a absolwenci otrzymują tytuł zawodowy inżyniera. Kierunek w raporcie samooceny, w opisie

efektów kształcenia, został przyporządkowany do obszaru kształcenia w zakresie nauk społecznych oraz nauk technicznych z jednoczesnym przyporządkowaniem do efektów prowadzących do uzyskania kompetencji inżynierskich. Treści kształcenia wielu przedmiotów obejmują wiedzę teoretyczną i metodologiczną, co zgodne jest z ogólnoakademickim profilem kształcenia. Koncepcja programowa kierunku *logistyka* pozwala łączyć kształcenie w zakresie projektowania systemów i procesów logistycznych z aspektami ekonomicznymi. Koncepcja zakłada kształcenie absolwentów posiadających wiedzę inżynierską z zakresu logistyki oraz wiedzę z zakresu ekonomii, umożliwiającą ocenę przygotowanych projektów i przedsięwzięć pod względem racjonalnego wykorzystania zasobów, a także wiedzę z obszaru szeroko pojętego zarządzania transportem.

Koncepcja taka jest podparta komplementarnością zasobów kadrowych oraz kompetencjami naukowo-badawczymi i dydaktycznymi kadry stanowiącymi źródło efektów synergicznych pozwalających na stworzenie kierunku o wyróżniających walorach edukacyjnych i atrakcyjności dla studentów i pracodawców. Koncepcja zakłada iż Absolwent kierunku *logistyka* potrafi trafnie formułować i rozwiązywać problemy logistyczne za pomocą metod i technik inżynierskich, w tym w zakresie projektowania systemów i procesów logistycznych, ich analizy i oceny. Ponadto, posiada wiedzę dotyczącą nowoczesnych systemów informacyjnych i telematycznych oraz systemów zarządzania w transporcie i logistyce.

Elastyczność oferty programowej zapewniają specjalności kształcenia, które można modyfikować w zależności od potrzeb rynku pracy, oczekiwań kandydatów, trendów rozwoju wiedzy. Wprowadzono trzy specjalności – Transport w systemach logistycznych, Telematyka transportu i logistyki oraz Ekologistyka. Specjalność Telematyka kumuluje w sobie wyraźną orientację na potrzeby rynku pracy i otwartość na innowacyjną wiedzę. Absolwent studiów pierwszego stopnia otrzymuje tytuł zawodowy inżyniera i jest przygotowany do podjęcia pracy w charakterze zgodnym z ukończoną specjalnością, jak również do kontynuacji nauki na drugim stopniu studiów ekonomicznych lub technicznych. Natomiast innowacyjny charakter oferty kształcenia jest zapewniony poprzez studia inżynierskie, duże nasycenie zajęć we wspomaganie informatyczne, innowacyjne treści w zakresie projektowania procesów. Różnorodność oferty wzbogacają zarówno oferowane specjalności jak i przedmioty, takie jak filozofia czy psychologia.

1.2).

Projekt koncepcji kształcenia, w tym programu studiów został opracowany w przez pracowników naukowych katedry Transportu. Nauczyciele akademicy posiadali liczne kontakty z przedstawicielami praktyki sektora transportowo-logistycznego, co pozwoliło na opracowanie szerokiej formuły koncepcji kształcenia łączącej obszar nauk społecznych z obszarem nauk technicznych. Istotne znaczenie w tworzeniu koncepcji kształcenia miała Rada Programowa kierunku, w której oprócz kadry akademickiej są trzej przedstawiciele interesariuszy zewnętrznych pracodawców sektora transportowo logistycznego. Przedstawiona dokumentacja prac Rady Programowej wskazuje, iż tematem obrad była koncepcja kształcenia na kierunku *logistyka*, profil programowy oferowanych specjalności, oraz kompetencje zawodowe absolwentów.

W pracach nad kształtem programowym kierunku brali udział również studenci poprzez swoich reprezentantów w Radzie Wydziału, Senackiej i Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia i Senacie Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach. W raporcie samooceny podkreśla się, iż współpraca z przedstawicielami praktyki gospodarczej, ma charakter formalnych, a często nieformalnych rozmów kierownictwa Wydziału oraz Katedry Transportu, prowadzonych, między innymi, podczas spotkań konferencyjnych, targów, a także uroczystości Wydziałowych z licznym udziałem zaproszonych gości, traktowana jest jako jeden z najważniejszych elementów kształtowania programu kształcenia. Spotkanie z władzami Wydziału, a przede wszystkim z kadrami akademicką pozwala uznać, iż współpraca z firmami sektora TSL poszczególnych katedr jest bardzo szeroka i obejmuje przede wszystkim proces dydaktyczny a także i badawczy. Kadra podawała liczne przykłady efektów współpracy zorientowanych na wzbogacanie treści i form kształcenia. Wydział czyni też starania, aby uczestnictwo w procesie kształcenia podmiotów

gospodarczych pomogło kadrze i studentom wskazać te obszary badawcze, którymi są zainteresowani przedsiębiorcy oraz oczekiwania przedsiębiorców odnośnie kompetencji absolwentów.

Ocena końcowa 1 kryterium ogólnego - ocena: w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1.1) Koncepcja kształcenia na kierunku *logistyka* z pełni odpowiada celom strategicznym Wydziału Ekonomii oraz wpisuje się w misję Uczelni.

1.2) Wydział współpracuje aktywnie z pracodawcami sektora transportowo-logistycznego. Kadra akademicka, studenci oraz przedstawiciele pracodawców w tym członkowie Rady Programowej uczestniczą w określaniu koncepcji kształcenia kierunku *logistyka*. Studenci są członkami Rady Wydziału Ekonomii w wymiarze zgodnym z art. 67 ust. 4 ustawy Prawo o Szkolnictwie Wyższym. Przedstawiciele studentów opiniują akty prawne związane z procesem kształcenia.

Kryterium 2. Spójność opracowanego i stosowanego w jednostce opisu zakładanych celów i efektów kształcenia dla ocenianego kierunku oraz system potwierdzający ich osiągnięcie

2.1)

Na mocy Uchwały nr 50/2011/2012 Senat w dniu 28 czerwca 2012 r. określił efekty kształcenia dla kierunków prowadzonych na Wydziałach Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach, natomiast na mocy Uchwał nr 54/2011/2012 i nr 51/2011/2012 z dnia 28 czerwca 2012 r. Senat zaopiniował efekty kształcenia dla kierunków studiów I i II stopnia prowadzonych odpowiednio na Wydziale Ekonomii.

Przyjęty przez jednostkę sposób określania efektów kształcenia dla ocenianego kierunku jest dwupoziomowy: najpierw efekty opiniuje Rada Wydziału Ekonomii, a następnie Senat podejmuje stosowną uchwałę, określającą brzmienie efektów kształcenia. Efekty dla pierwszego cyklu kształcenia po wejściu w życie KRK zostały zaopiniowane przez Radę Wydziału (Uchwała nr 54/2011/2012 z dnia 28 czerwca 2012 r.), a następnie określone przez Senat (Uchwała nr 50/2011/2012 z dnia 28 czerwca 2012 r.). W celu doskonalenia efektów kształcenia Rada Wydziału Ekonomii Uchwałą 43/2013/2014 z dnia 29 maja 2014 r. zaopiniowała zmodyfikowane efekty kształcenia dla kierunku *logistyka* na studiach I stopnia inżynierskich. Ostateczne brzmienie efektów kształcenia określił Senat uchwałą 65/2013/2014 z dnia 26 czerwca 2014 r. Efekty kształcenia stanowią załącznik do powyższej uchwały.

Kształcenie prowadzone jest na inżynierskich studiach pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim, w formie stacjonarnej i niestacjonarnej. Efekty kształcenia dla kierunku *logistyka* wyodrębnione zostały z obszaru nauk społecznych oraz technicznych. W opisie kierunkowych efektów kształcenia wykorzystano efekty obszarowe, w części dotyczącej profilu ogólnoakademickiego. Dla studiów stacjonarnych i niestacjonarnych obowiązuje ten sam opis efektów kształcenia. Obszar kształcenia w zakresie nauk społecznych obejmuje dziedzinę: nauki ekonomiczne w dyscyplinach ekonomia oraz nauki o zarządzaniu. Natomiast obszar nauk technicznych obejmuje dziedzinę: nauki techniczne i dyscypliny naukowe: transport oraz informatyka.

W ofercie kształcenia na kierunku *logistyka* znajdują się dwie specjalności Transport w systemach logistycznych oraz Telematyka transportu i logistyki. Od 1 października 2013 r. uchwałą Rady Wydziału z oferty została wycofana specjalność Ekologistyka.

Zarówno efekty kierunkowe, jak i opis poszczególnych specjalności (w postaci osobnych efektów modułowych) jest w pełni zgodny z koncepcją kształcenia na kierunku *logistyka*. Wydział na kierunku *logistyka* zakłada wykształcenia absolwentów, którzy będą umiejętnie łączyli

posiadane podstawy wiedzy inżynierskiej (szczególnie w zakresie projektowania systemów i procesów logistycznych), z wiedzą w zakresie nauk ekonomicznych, w szczególności w celu oceny realizowanych przedsięwzięć transportowych i logistycznych oraz wykorzystania nabytych kompetencji do zarządzania procesami transportowymi.

Przyjęty sposób opisu efektów kształcenia, zakłada sformułowanie efektów na trzech poziomach: kierunku (efekty kierunkowe), specjalności (efekty modułowe) oraz przedmiotów (efekty przedmiotowe).

Dla kierunku *logistyka* zostały sformułowane 42 efekty (W-20, U-15, KS-7). Opis zakładanych efektów kształcenia uwzględnia wszystkie efekty z obszaru nauk społecznych oraz wybrane efekty z obszaru nauk technicznych. Ponieważ kształcenie na kierunku *logistyka* kończy się uzyskaniem tytułu zawodowe inżyniera, w opisie efektów kształcenia został uwzględniony pełny zakres efektów kształcenia, prowadzących do uzyskania kompetencji inżynierskich, zgodnie z załącznikiem 9 Rozporządzenia MNiSW z dnia 2 listopada 2011 r. w sprawie Krajowych Ram Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego. Efekty kierunkowe stanowią prawidłowe uszczegółowienie efektów obszarowych. Niemal każdy efekt kierunkowy zawiera merytoryczne treści związane z logistyką, odpowiednio nawiązując do dyscyplin, do których przypisane są efekty kształcenia. Opis kierunku jest spójny, odzwierciedlający przyjęte założenia koncepcji kształcenia (m.in. łączenie wiedzy ekonomicznej i inżynierskiej).

Dla poszczególnych specjalności sformułowane są efekty modułowe. Ponadto opis kompetencji absolwenta specjalności został sformułowany w postaci charakterystyki opisowej. Dla specjalności Transport w systemach logistycznych zostało sformułowanych 15 efektów modułowych (W-06, U-06, K-03). Tyle samo efektów modułowych sformulowano dla specjalności Telematyka w transporcie i logistyce. Efekty modułowe stanowią dobre uszczegółowienie opisu kierunku, wyraźnie oddając charakter i specyfikę (przede wszystkim poprzez nabywaną wiedzę, umiejętności), danej specjalności. Pewnym niedociągnięciem w opisie efektów modułowych jest brak ich odniesienia do obszaru nauk technicznych. Opis obu specjalności obejmuje wiele aspektów technicznych, dlatego też w tabeli odniesień efektów specjalnościowych do efektów obszarowych (str. 13 dokumentu „Opis programu kształcenia. *Logistyka*”) powinny być również uwzględnione wybrane efekty z obszaru nauk technicznych (podobnie jak uwzględniano je w przypadku efektów kierunkowych).

Efekty przedmiotowe zostały sformułowane dla każdego przedmiotu przewidzianego w programie studiów i zostały ujęte w sylabusach. Dla każdego przedmiotu sformulowanych jest na ogół od 6 do 8 efektów kształcenia, z uwzględnieniem ich struktury. Na ogół efekty przedmiotowe bardzo dobrze odzwierciedlają specyfikę przedmiotu. Każdy z efektów przedmiotowych w sylabusie odniesiony jest do odpowiadającego mu efektu kierunkowego.

W przypadku przedmiotów swobodnego wyboru w nielicznych przypadkach (dotyczy to przedmiotów realizowanych na innych kierunkach) brak jest przypisania danego efektu przedmiotowego do efektu kierunku *logistyka*. Na przykład „Edukacja w świetle przemian współczesnego świata”, „Polityka ludnościowa i rodzinna”, „Zarządzanie nieruchomościami mieszkaniowymi”. W rzeczywistości niektóre efekty ww. przedmiotów realizują np. efekt kierunku *logistyka* LOGWE1_W01 „Zna podstawową terminologię wykorzystywaną do opisu działania instytucji publicznych, społecznych i gospodarczych”, co nie jest odnotowane w sylabusie.

Zależności pomiędzy efektami kierunkowymi, modułowymi i przedmiotowymi zostały w programie kształcenia przedstawione w opisach poszczególnych przedmiotów oraz w matrycach efektów kształcenia. Matryce zostały sporządzone w dwóch częściach: w odniesieniu do przedmiotów wspólnych dla kierunku oraz do przedmiotów w części specjalnościowej. Przedstawione zależności pomiędzy efektami kierunkowymi, modułowymi oraz przedmiotowymi pozwalają stwierdzić, że każdy student, niezależnie od specjalności zrealizuje wszystkie efekty kierunkowe, a dodatkowo odpowiednie efekty specjalnościowe. Każdy efekt kierunkowy jest realizowany przez kilka (do kilkunastu) przedmiotów. W matrycy nie występuje sytuacja, gdy efekt kierunkowy nie jest zrealizowany, bądź są przedmioty, które nie realizują żadnego efektu kierunkowego. Doprecyzowanie zależności między efektami przedmiotowymi i kierunkowymi

powinno nastąpić jedynie w przypadku kilku przedmiotów swobodnego wyboru, dla których nie określono związku pomiędzy efektem przedmiotowym, a efektem kierunku *logistyka*.

Obowiązujący obecnie program studiów na kierunku *logistyka* przewiduje obowiązkową praktykę w wymiarze 120 h. Cele oraz efekty kształcenia dla praktyki zostały określone i zapisane w karcie opisu przedmiotu (sylabus). Dla praktyki sformułowano 5 efektów. Sposób sformułowania efektów jest dosyć ogólny, ale adekwatny do charakteru i istoty praktyki zawodowej. Również wskazuje na to struktura zakładanych efektów kształcenia (jeden z zakresu wiedzy, dwa - umiejętności oraz dwa z zakresu kompetencji społecznych). Efekty praktyk zawodowych odniesione są do efektów kierunkowych i ujęte są w macyry efektów kształcenia.

Opracowany przez Wydział system efektów kształcenia na poziomie kierunku, modułu (specjalności) oraz poszczególnych przedmiotów pozwala na stwierdzenie, że realizacja efektów przedmiotowych zapewnia osiągnięcie efektów kierunkowych, zgodnie z zależnościami zaznaczonymi w opisach przedmiotów oraz macyry efektów kształcenia.

Wydział prowadzi otwartą politykę informacyjną w zakresie publikacji efektów kształcenia. Ogólny opis kierunku można znaleźć na stronie internetowej, w kilku miejscach m.in. w charakterystyce kierunku *logistyka*, w wewnętrznym systemie S4 oraz w materiałach informacyjnych Wydziału. Dokładne informacje dotyczące kierunkowych i modułowych efektów kształcenia oraz macyry efektów kształcenia można znaleźć w zakładce na stronie internetowej Wydziału, poświęconej Krajowym Ramom Kwalifikacji. Z kolei efekty przedmiotowe publikowane są w sylabusach, w systemie S4. Informacja tam zamieszczona pozwala na przegląd programu studiów oraz ściągnięcie sylabusów do każdego z przedmiotów.

Sposób publikacji założonych efektów kształcenia można uznać za dobry - w tym zakresie informacja o efektach kształcenia oraz ogólna charakterystyka kierunku *logistyka* jest pełna.

2.2).

Zarówno efekty kierunkowe, jak i przedmiotowe ocenianego kierunku zostały sformułowane w sposób zrozumiały i sprawdzalny, co również potwierdzili studenci na spotkaniu z zespołem oceniającym. Efekty kierunkowe sformułowane są w sposób prawidłowy, adekwatny do charakterystyki kierunku *logistyka* (uwzględniają przypisanie do obszarów, dziedzin i dyscyplin oraz zawierają w sposobie sformułowania treści inżynierskie uwzględniające profil ogólnoakademicki).

Jednak w kilku przypadkach można zauważyć, że efekty przedmiotowe są sformułowane w sposób zbyt ogólny, nie nawiązujący bezpośrednio do specyfiki przedmiotu. Na przykład w opisie przedmiotu „Etyka gospodarcza” jako efekty przedmiotowe ujęte są efekty kierunkowe, co nie wskazuje, jaką wiedzę i umiejętności związane z przedmiotem powinien nabyć student kończący ten przedmiot.

W sporadycznych przypadkach sformułowany efekt budzi pewne wątpliwości co do poprawności sformułowania (LOGWE1_U06 „Zna wstępną analizę ekonomiczną /.../”). W brzmieniu tego efektu raczej chodzi o to, że student zna zasady analizy ekonomicznej, albo potrafi taką analizę przeprowadzić.

2.3)

Dokumentacja toku studiów związana z potwierdzeniem uzyskania przez studenta zakładanych efektów kształcenia i kwalifikacji, tj. protokoły egzaminacyjne, karty okresowych osiągnięć studenta oraz dyplomy prowadzona jest prawidłowo. *Natomiast w suplementach do dyplomu wskazane jest:*

- 1) w pkt. 2 - *Informacje o dyplomie ust. 2.3 – Nazwa i status Uczelni wydającej dyplom – zamieszczenie informacji na podstawie jakiej ustawy Uczelnia funkcjonuje.*
- 2) w pkt. 4 – *Informacje o treści studiów i osiągniętych wynikach:*
 - w ust. 4.3 *uzupełnienie wpisu przy semestrach o rok akademicki oraz przy temacie pracy dyplomowej - uzupełnienie jej oceny.*

Dokumentacja toku studiów związana z potwierdzeniem uzyskania przez studenta zakładanych efektów kształcenia i kwalifikacji, tj. protokoły egzaminacyjne, dyplomy, suplementy oraz karty okresowych osiągnięć studenta prowadzona jest prawidłowo.

Dokumentacja dotycząca przechowywania efektów kształcenia. Na Uniwersytecie Ekonomicznym w Katowicach obowiązują zapisy „Instrukcji archiwalnej” wraz z „Jednolitym rzeczowym wykazem akt” zatwierdzone Zarządzeniem nr 90/12 Rektora z dnia 29 listopada 2012 r. oraz „Instrukcji Kancelaryjnej” wprowadzonej Zarządzeniem nr 95/14 z dnia 25 czerwca 2014 r., których celem jest ustalenie zasad postępowania, mających zapewnić sprawne i szybkie wykonywane czynności kancelaryjnych, a także określenie zasad przechowywania i postępowania z aktami w toku bieżącej pracy w komórkach organizacyjnych, a także tryb przekazywania dokumentacji do Archiwum Uczelni. Po upływie okresu przechowywania, akta przekazywane są do archiwum Uczelnianego na podstawie spisu zdawczo-odbiorczego.

Natomiast procedury dotyczące archiwizacji dokumentacji związanej z realizacją zajęć dydaktycznych i gromadzeniem dokumentacji potwierdzającej uzyskanie zakładanych efektów kształcenia określone zostały w dokumencie pn. Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia, zgodnie z którym egzaminatorzy są zobowiązani do przechowywania pisemnych prac egzaminacyjnych przez okres 1 roku.

Uczelnia oraz Wydział opracowały ogólne ramy i zasady systemu oceniania efektów kształcenia. Zapisy dotyczące tego systemu znajdują się w dokumencie „Polityka dydaktyczna UE w Katowicach w zakresie studiów licencjackich/inżynierskich i magisterskich”, w części (punkt 6) „Metody dydaktyczne i metody egzaminowania”. W powyższych zapisach określone są metody weryfikowania efektów kształcenia oraz zawarte są ogólne zasady oceniania. Ponadto zasady oceniania zawarte są w Regulaminie studiów w częściach dotyczących zaliczenia przedmiotu, semestru i roku studiów oraz w części „Praca dyplomowa i egzamin dyplomowy”.

Informacja dotycząca weryfikacji przedmiotowych efektów kształcenia znajduje się w sylabusach w części „Efekty kształcenia dla przedmiotu, ich odniesienie do efektów przyjętych na kierunku oraz sposoby weryfikacji osiągnięcia”. Ta część opracowana jest stosunkowo szczegółowo. Metody weryfikacji osiągnięcia efektów kształcenia dla przedmiotu określone są dla każdego efektu osobno. W tym zakresie stosowane są takie metody weryfikacji, jak: egzamin pisemny, pisemne prace zaliczeniowe, ocena aktywności na ćwiczeniach, test zaliczeniowy, prezentacja, analiza studium przypadku, zespołowa praca pisemna, opracowanie projektu wraz z raportem, itd. Ta część sylabusu obejmuje metody weryfikacji wszystkich kategorii efektów kształcenia, z podziałem na sposoby weryfikacji wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Dobór metod dosyć dobrze uwzględnia specyfikę przedmiotu oraz form zajęć.

Dobłą praktyką stosowaną przez Wydział jest określenie w sylabusach, przy każdym efekcie przedmiotowym oraz metodzie jego weryfikacji, sposobu udokumentowania realizacji konkretnego efektu (np. pisemne prace studentów, elektroniczny zapis prezentacji, prace studentów na platformie moodle, rozwiązane zadania w wersji elektronicznej, ewidencja aktywności na ćwiczeniach). Takie podejście pozwala na dobrą dokumentację osiągnięcia każdego z efektów przedmiotowych, a zatem i kierunkowych.

W oparciu o analizę istniejącego opisu zasad systemu oceniania oraz opisy zawarte w sylabusach przedmiotów można stwierdzić, że Wydział ma stworzony przejrzysty system oceniania efektów kształcenia, istnieje możliwość weryfikacji zakładanych efektów przedmiotowych, a tym samym powiązanych z nimi efektów kierunkowych.

Opis systemu oceny jest powszechnie dostępny ponieważ wszystkie regulujące je przepisy są dostępne (m.in. poprzez stronę internetową Uczelni i Wydziału, w tym system S4 oraz Biuletyn Informacji Publicznej).

System oceny efektów kształcenia i weryfikacji zakładanych celów jest zdaniem studentów przejrzysty i sprawiedliwy. System oceny jest ogólnodostępny w Regulaminie Studiów Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach oraz jest przedstawiany podczas pierwszych zajęć w semestrze.

System oceny efektów kształcenia zdaniem studentów obejmuje wszystkie kategorie tj. wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne oraz pozwala sprawdzić wszystkie założone efekty. Studenci podczas spotkania z ZO PKA pozytywnie wypowiadali o systemie oceny efektów. Jest on im przedstawiany przez nauczycieli akademickich podczas pierwszych zajęć w semestrze i w opinii studentów jest konsekwentnie realizowany. Osiągane efekty kształcenia są sprawdzane poprzez aktywność na zajęciach, kolokwia, zaliczenia, egzaminy oraz odpowiedzi ustne.

Pomiar i ocena efektów kształcenia dokonywana jest poprzez realizację zakładanego programu studiów, w tym procesu dyplomowania. W programie kształcenia, w opisach poszczególnych przedmiotów określone są metody weryfikacji każdego z efektów, a w dalszej części sylabusu zdefiniowana jest część „Sposób ustalenia oceny z przedmiotu”. W związku z tym, że dla każdego sposobu weryfikacji konkretnego efektu przedmiotowego określony jest sposób jego oceniania (np. ocena indywidualnych prac pisemnych, obejmujących pytania otwarte oraz zadania obliczeniowe, ocena autorskiego projektu komputerowego wspomagania wybranego procesu biznesowego, ocena prac zespołowych oraz aktywności w dyskusjach nad studiami przypadku, ocena wybranego systemu informatycznego z punktu widzenia potrzeb hipotetycznego przedsiębiorstwa, itp.) można stwierdzić, że przyjęte rozwiązanie w pełni zapewnia ocenę stopnia realizacji każdego z efektów przedmiotowych (z podziałem na kategorie), a tym samym na ocenę stopnia realizacji efektu kierunkowego.

Sposób weryfikacji założonych efektów kształcenia z punktu widzenia wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych został przeanalizowany również na etapie procesu dyplomowania.

Ogólne zasady dyplomowania zawarte są w Regulaminie studiów w części „Praca dyplomowa i egzamin dyplomowy”. Szczegółowe zasady obowiązujące w procesie dyplomowania zawarte są w Uchwale nr 25/2010/2011 Rady Wydziału Ekonomii Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach z dnia 24 marca 2011 r. w sprawie wymogów stawianych pracom dyplomowym na Wydziale Ekonomii. Ponadto w Wydziałowym Systemie Jakości Kształcenia przewidziana jest procedura zapewnienia jakości prac dyplomowych.

Powyższe dokumenty w sposób pełny regulują m.in. merytoryczne i redakcyjne wymogi stawiane pracom dyplomowym. W szczególności określone są zasady zgłaszania przez pracowników seminariów i ich wyboru przez studentów, zasady oceny prac, warunki dopuszczenia pracy do egzaminu dyplomowego, w tym ocena stopnia samodzielności pracy w oparciu o współczynniki podobieństwa programu antyplagiatowego.

Jako element wpływający na jakość prac dyplomowych Wydział określił pewne warunki ograniczające prowadzenie seminariów - oprócz wymogu stopnia lub tytułu naukowego warunkiem dopuszczenia do promotorstwa pracy na studiach I stopnia jest posiadanie doświadczenie (przynajmniej 5-letni staż pracy na stanowisku pracownika naukowo-dydaktycznego, w tym przynajmniej 3 lata po obronie pracy doktorskiej). Oceny pracy dyplomowej dokonują promotor i recenzent wyznaczony przez Dziekana.

Ogólnie przyjęte zasady stosowane w procesie dyplomowania należy ocenić jako dobre.

Na kierunku *logistyka* pierwsze prace dyplomowe (inżynierskie) były broniące w r.a. 2013/2014. W celu oceny tematyki prowadzonych prac inżynierskich dokonano analizy tytułów prac wszystkich absolwentów (75 absolwentów, w tym 60 studiów stacjonarnych i 15 niestacjonarnych).

Tematyka prac inżynierskich jest różnorodna, dotyczy jednak ściśle zagadnień związanych z transportem i logistyką. Wszystkie analizowane tytuły prac dyplomowych obejmują zagadnienia bezpośrednio nawiązujące do efektów kształcenia w odpowiadających im dyscyplinach: ekonomii, nauk o zarządzaniu, transportu i informatyki.

Pewne zastrzeżenia budzą natomiast niektóre prace inżynierskie, co do ich profilu inżynierskiego z Do takich prac nie mających charakteru inżynierskiego można zaliczyć m.in.: „Oferta usług logistycznych grupy PKP CARGO Logistics – identyfikacja i próba oceny”, „Preferencje nabywców i rola elementów obsługi klienta w kształtowaniu jej atrakcyjności”, „Atrakcyjność turystyczna i dostępność komunikacyjna Wisły”. Ten obszar oceny efektów kształcenia, w szczególności tych związanych z dyscyplinami technicznymi i kompetencjami

inżynierskimi, powinien być stale monitorowany i ukierunkowany na zwiększenie znaczenia weryfikacji efektów inżynierskich i technicznych w procesie dyplomowania.

W przytoczonych poprzednio dokumentach regulujących proces dyplomowania znajdują się również zasady przeprowadzania egzaminu dyplomowego. W trakcie egzaminu dyplomowego student odpowiada na trzy pytania. Jedno z pytań dotyczy zagadnień z zakresu problematyki ocenianego kierunku, pozostałe odnoszą się do przedmiotów specjalnościowych i zagadnień rozpatrywanych w pracy. Pytania z kierunku podawane są do wiadomości studentów. Lista obejmuje 40 pytań kierunkowych, ściśle odnoszących się do kierunkowych zagadnień transportu i logistyki.

Proces dyplomowania stosowany na Wydziale, odnosząc się do tematyki prac dyplomowych, zasad przeprowadzania egzaminu dyplomowego oraz obsady seminarium należy ocenić pozytywnie.

Prawidłowości pomiaru efektów kształcenia dokonuje się m.in. poprzez analizę wystawianych ocen. Analiza ocen z ostatniej sesji egzaminacyjnej (sesja letnia 2013/2014) dla kierunku *logistyka* nie wskazuje na żadne tendencje do zawyżania (zaniżania) ocen. Struktura wystawianych ocen na studiach stacjonarnych jest następująca: największy odsetek stanowią oceny dostateczne (22,0%), później dobre (20,9%), bardzo dobre (18,7%), dobre plus (13,9%) oraz niedostateczne (8,8%). Struktura ocen na studiach niestacjonarnych wskazuje na znacznie wyższy odsetek ocen dostatecznych (26%) oraz niedostatecznych (22,1%), co odpowiada powszechnym prawidłowościom w tym zakresie. Struktura ocen z sesji na kierunku *logistyka* nie wskazuje na żadne zjawiska nieprawidłowe.

Oceny wystawiane w procesie dyplomowania, (ocena z egzaminu dyplomowego oraz ocena końcowa na dyplomie) są stosunkowo wysokie, szczególnie oceny z egzaminu dyplomowego. Z egzaminu dyplomowego 64,0% ocen są to oceny bardzo dobre i dobre plus, 26,7% to oceny dobre, 4,0% to dostateczne plus oraz 5,3% oceny dostateczne. Struktura ocen na dyplomie przedstawia się następująco: 41,3% oceny dobre plus, 32,0% oceny dobre, 13,3% oceny dostateczne plus, 10,7% oceny bardzo dobre oraz 2,7% oceny dostateczne.

Formuła liczenia średniej przewidziana jest w Regulaminie studiów. Formuła ta zakłada 60% średniej ze studiów oraz 30% oceny z pracy dyplomowej oraz 10% oceny z egzaminu dyplomowego. Taką formułę należy uznać za prawidłową, nadającą duże znaczenie pracy studenta w całym cyklu kształcenia.

W opinii studentów stosowane przez jednostkę metody weryfikacji w postaci aktywności na zajęciach, odpowiedzi ustnych, kolokwiów i egzaminów pozwalają na dokładną weryfikację przedstawionych efektów kształcenia. Umiejętności zdobywane podczas praktyki studenckiej są oceniane przez promotora pracy dyplomowej. Podstawą zaliczenia praktyk jest zaświadczenie z zakładu pracy.

Ogólne zasady związane ze sposobem oceniania studentów określone są w Regulaminie studiów (część „Zaliczenie przedmiotu semestru i roku studiów”). Zasady te określają również skalę ocen – od oceny niedostatecznej (2,0) do bardzo dobrej (5,0). Ogólne zasady oceniania zawarte są również w dokumencie „Polityka dydaktyczna UE w Katowicach w zakresie studiów licencjackich/inżynierskich i magisterskich”. Jedną z części tego dokumentu (punkt 6 „Metody dydaktyczne i metody egzaminowania”) określa metody weryfikowania efektów kształcenia oraz ogólne zasady oceniania.

Na poziomie przedmiotów w poszczególnych sylabusach określone są sposoby oceniania każdego z efektów przedmiotowych („Sposób ustalenia oceny z przedmiotu”). W tej części określone jest syntetycznie co student powinien zrobić, aby zweryfikować dany efekt oraz w jakim stopniu dana aktywność wpływa na ocenę końcową. Dla każdego ze sposobów oceny, w sylabusie określony jest jego procentowy udział w ocenie końcowej z przedmiotu.

Ponadto w sylabusie określone są wymagania obowiązkowe oraz zalecane, w przypadku tych przedmiotów dla których potrzebna jest znajomość zagadnień z innych przedmiotów.

Zapisy Regulaminu studiów, przegląd prac zaliczeniowych i egzaminacyjnych, średnie oceny wystawiane w procesie kształcenia oraz stosowane w tym zakresie praktyki, pozwalają stwierdzić, że wymagania są wystandaryzowane, a ocena jest zobiektywizowana.

W opinii studentów system oceny realizacji efektów kształcenia jest wystandaryzowany, określony jednolicie dla wszystkich studentów i konsekwentnie realizowany.

W roku akademickim 2013/2014 średni odsiew studentów na kierunku *logistyka* był na stosunkowo wysokim poziomie i był zróżnicowany w zależności od formy studiów. Na studiach stacjonarnych średni odsiew wynosił 12,9%. Do najczęstszych przyczyn odsiewu należały: na pierwszym roku rezygnacja, na drugim i trzecim niedostateczne postępy w nauce oraz dodatkowo na trzecim roku niezłożenie pracy dyplomowej w terminie. Na studiach niestacjonarnych średni odsiew wynosił 45,3%. Dominującą przyczyną odsiewu na wszystkich latach są niedostateczne postępy w nauce (średnio 67,7% wszystkich przyczyn). Dodatkowo w porównaniu ze studiami stacjonarnymi dochodzi jeszcze przyczyna istnienia zaległości finansowych (8,9% przyczyn). Pozostałe przyczyny to rezygnacja oraz niepodjęcie studiów. Na podstawie powyższych danych można sądzić, że Wydział zapewnia określony poziom wymagań, nie starając się utrzymać każdego studenta za wszelką cenę, szczególnie w zakresie studiów niestacjonarnych.

Zarówno poziom odsiewu jak i relacje między formami studiów pokazują standardowe tendencje (wyższy odsiew na studiach niestacjonarnych), które należy monitorować, jednak nie wskazują one na zjawiska nieprawidłowe.

Informacje na temat stosowanego systemu oceny zawarte są przede wszystkim w Regulaminie studiów oraz w sylabusach, które są dostępne w systemie S4. Informacja o obowiązującym systemie ocen przekazywana jest na bieżąco w procesie kształcenia, począwszy od informacji dla studentów pierwszego roku (na stronie internetowej w ramach informacji podstawowej o studiach), po informowanie studentów na poszczególnych przedmiotach oraz przy zaliczeniach i egzaminach.

Na kierunku *logistyka* zasadniczo nie jest prowadzone kształcenie z wykorzystaniem e-learningu. Wydział posiada platformę moodle, ale zakres jej stosowania jest niewielki.

W ocenie studentów, wspomaganie kształcenia poprzez platformę e-learningową jest dobrym rozwiązaniem, które pozwala na osiągnięcie założonych efektów kształcenia oraz wspiera rozwój. Nauczyciele akademicy za pomocą platformy przekazują również materiały dydaktyczne.

2.4)

Uczelnia rozpoczęła prace nad badaniem losów zawodowych absolwentów w roku 2011. W sierpniu tego roku Rektor Zarządzeniem nr 45/11 powołał Zespół ds. Monitorowania Karier Zawodowych Absolwentów.

W listopadzie 2011 r. został opracowany raport dotyczący badania losów absolwentów Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach. Badanie to zostało przeprowadzone przez firmę Keystone Consulting Sp. z o.o. Badanie zostało przeprowadzone na próbie 1.000 absolwentów. Raport zawiera obszerny, szczegółowe informacje dotyczące m.in.: identyfikacji potrzeb i oczekiwań pracodawców wobec absolwentów, określenie znaczenia kompetencji nabytych podczas studiów czy określenie związku pomiędzy ukończonym kierunkiem studiów a statusem zawodowym.

Ponadto Uczelnia w lipcu 2011 przeprowadziła badania oczekiwań pracodawców i oceny przygotowania absolwentów Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach. Badanie zostało przeprowadzone na grupie 150 organizacji z regionu śląskiego. Celem przeprowadzonego badania była analiza oczekiwań pracodawców oraz ich ocena dotycząca przygotowania do pracy absolwentów UE w Katowicach.

Również to badanie dostarcza szczegółowej informacji na temat przygotowania absolwentów UE do pracy. Interesującą częścią wniosków z badań jest analiza i określenie mocnych i słabych stron absolwentów UE w Katowicach, w szczególności w zakresie ich wiedzy, przygotowania praktycznego oraz cech psycho-osobowościowych.

Pierwsi absolwenci kierunku *logistyka* ukończyli studia w r.a. 2013/2014. W oparciu o dotychczasowe doświadczenia Uczelni w zakresie badania losów zawodowych absolwentów, można stwierdzić, że Uczelnia jest przygotowana do tego badania, również na ocenianym kierunku.

Załącznik nr 4 Ocena losowo wybranych prac etapowych oraz dyplomowych

Podczas wizytacji Zespołowi Oceniającemu zostało przedstawionych szereg prac zaliczeniowych oraz egzaminacyjnych. Prace te archiwizowane są w osobnych teczkach. W większości przypadków prace były dobrze opisane przez sprawdzającego, w treściach odpowiedzi zaznaczane były błędy. Oceny z prac odpowiadają ich poziomowi. Zakres merytoryczny prac odpowiada treściom zapisanym w sylabusach. W przypadku prezentacji zaliczeniowych, pojedyncze prace były słabe merytorycznie, nie były starannie sformatowane, jak również brak było przypisów do cytowanej literatury.

Wylosowane prace inżynierskie na kierunku *logistyka* są na ogół na dobrym poziomie merytorycznym i metodycznym (jak na prace na poziomie studiów I stopnia). Wiele prac zawiera przykłady konkretnych rozwiązań praktycznych. Prace charakteryzują się dosyć dużym stopniem samodzielności. Recenzje napisane są w sposób, który uzasadnia wystawiane oceny. Występuje nieznaczna tendencja do zawyżania ocen z prac. Niektóre z prac powinny zawierać więcej elementów, które uzasadniałyby ich inżynierski charakter.

Ocena końcowa 2 kryterium ogólnego - ocena: w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

2.1) Wydział Ekonomii dla kierunku *logistyka* I stopnia, studia inżynierskie, zadeklarował umiejscowienie kierunku w obszarze nauk społecznych oraz technicznych. W obszarze nauk społecznych wskazano dyscypliny, w których określone zostały efekty kształcenia: ekonomia oraz nauki o zarządzaniu. Natomiast obszar nauk technicznych obejmuje dziedzinę: nauki techniczne i dyscypliny naukowe: transport oraz informatyka. Efekty kierunkowe oraz efekty modułowe sformułowane dla dwóch prowadzonych przez Wydział specjalności są w pełni zgodne z koncepcją kształcenia na kierunku *logistyka*. Efekty kierunkowe są formułowane poprawnie, niemal każdy efekt zawiera merytoryczne treści związane z obszarem logistyki, odpowiednio nawiązując do dyscyplin, do których przypisane są efekty kształcenia. Również efekty przedmiotowe dobrze odzwierciedlają specyfikę przedmiotu. Zależności pomiędzy efektami kierunkowymi, modułowymi oraz przedmiotowymi pozwalają stwierdzić, że każdy student, niezależnie od specjalności zrealizuje wszystkie efekty kierunkowe, a dodatkowo odpowiednie efekty specjalnościowe. Opis kierunku jest spójny, odzwierciedlający przyjęte założenia koncepcji kształcenia (m.in. łączenie wiedzy ekonomicznej i inżynierskiej). Opisy efektów kształcenia są udostępniane poprzez strony internetowe Uczelni, w dziekanacie oraz na pierwszych zajęciach w semestrze

2.2) Kierunkowe efekty kształcenia zostały sformułowane w sposób zrozumiały, sprawdzalny i adekwatny do charakterystyki kierunku *logistyka* (uwzględniają one przypisanie do obszarów, dziedzin i dyscyplin oraz zawierają treści inżynierskie). Również efekty przedmiotowe sformułowane są prawidłowo. W sporadycznych przypadkach efekty przedmiotowe mają identyczne brzemienie jak efekty kierunkowe, co w konsekwencji powoduje, że w efektach przedmiotowych nie jest uwzględniona wiedza i umiejętności specyficzne dla tego przedmiotu. Zdaniem studentów efekty kształcenia zostały sformułowane w sposób zrozumiały i są sprawdzalne.

2.3) W oparciu o analizę istniejącego opisu zasad systemu oceniania oraz opisy zawarte w sylabusach przedmiotów można stwierdzić, że Wydział ma stworzony przejrzysty system oceniania efektów kształcenia, istnieje możliwość weryfikacji zakładanych efektów

przedmiotowych, a tym samym powiązanych z tymi efektami, efektów kierunkowych. Istniejące, zapisane zasady oraz praktyki stosowane w zakresie sposobów oceniania studentów, pozwalają stwierdzić, że wymagania są wystandaryzowane, a ocena jest zobiektywizowana. System oceny efektów kształcenia obejmuje wszystkie kategorie efektów kształcenia i przewiduje właściwe dla nich sposoby weryfikacji. Proces dyplomowania na kierunku *logistyka* odbywa się prawidłowo, zgodnie z regulaminem studiów oraz wytycznymi w tym zakresie. Szczegółowa analiza prac inżynierskich pozwala jednak wskazać obszary wymagające doskonalenia. Dotyczy to możliwości weryfikowania efektów inżynierskich poprzez pracę dyplomową, w większym zakresie niż dotychczas. Stosowany system oceny osiągnięć efektów kształcenia zdaniem studentów jest przejrzysty oraz zrozumiały. Syllabusy stosowane na kierunku *Logistyka* posiadają starannie określone efekty kształcenia oraz wymagania wobec studenta.

2.4) Uczelnia ma doświadczenie w zakresie badania losów absolwentów. W roku 2011 przeprowadzone były kompleksowe badania na próbie 1.000 absolwentów. Raport z badania zawiera obszernie, szczegółowe informacje dotyczące m.in.: identyfikacji potrzeb i oczekiwań pracodawców wobec absolwentów. Pierwsi absolwenci kierunku *logistyka* ukończyli studia w r.a. 2013/2014. Można stwierdzić, że w oparciu o dotychczasowe doświadczenia w badaniu losów zawodowych absolwentów, Uczelnia jest przygotowana do tego badania, również na ocenianym kierunku.

Kryterium 3. Program studiów umożliwi osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

3.1),

Plany studiów i programy kształcenia były przedmiotem obrad Rady Wydziału Ekonomii, w których uczestniczyli studenci. Wszystkie zmiany w planach studiów i programach kształcenia wynikające ze zmian w przepisach prawa (tj. np. dostosowanie planów i programów do obowiązujących przepisów, utworzenie nowych specjalności), a także doskonalenia procesu kształcenia do zmieniających się potrzeb wewnętrznych odbywają się zgodnie z przyjętą na Wydziałach procedurą, tj. przez Radę Wydziału. W posiedzeniach organów kolegialnych uczestniczyli studenci. W procesie tworzenia kierunku uczestniczyli interesariusze wewnętrzni, nie brali udziału natomiast zewnętrzni interesariusze.

Uchwałą nr 4/2012/2013 Rada Wydziału Ekonomii w dniu 31 stycznia 2013 r. dostosowała programy kształcenia studiów I i II stopnia na prowadzonych na wydziale kierunkach studiów, zaś Uchwałą nr 25/2012/2013 Rada Wydziału Ekonomii w dniu 31 stycznia 2013 r. dostosowała programy kształcenia studiów I i II stopnia na prowadzonych na wydziale kierunkach studiów, do przepisów znowelizowanej ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, zaś Uchwałą nr 44a/2013/2014 z dnia 26 czerwca 2014 r. w sprawie zatwierdzenia zmian w programie studiów na kierunku *logistyka* na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych zatwierdzono zmodyfikowane programy kształcenia obowiązujące studentów, którzy rozpoczęli studia od roku akademickiego 2014/2015. Zmodyfikowane zmiany w tych programach stanowią załączniki do wymienionej uchwały.

W czasie wizytacji przedstawiono protokoły z posiedzeń Rady Wydziału, w czasie których były zatwierdzone wspomniane wyżej dokumenty

Uchwała Nr 25/2012/2013 Rady Wydziału Ekonomii UE w Katowicach z dnia 31 stycznia 2013 r. wprowadziła korekty do istniejących siatek, zgodnie ze zmianami w ustawie prawo o szkolnictwie wyższym. Zmiany jakie zaszły w siatkach dotyczyły m.in. korekt w systemie ECTS, ujednoczenia siatek na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych oraz wprowadzono modyfikacje w grupie przedmiotów specjalnościowych.

Przedstawiony dokument pn. „Program kształcenia. *Logistyka*” zawiera wszystkie niezbędne elementy, w tym opis kierunkowych efektów kształcenia, program studiów wraz z siatkami oraz wskaźnikami ilościowymi opisującymi program studiów oraz macierze efektów kształcenia.

Program studiów na kierunku *logistyka* prowadzony przez Wydział Ekonomii obejmuje studia I stopnia inżynierskie, realizowane w formie studiów stacjonarnych i niestacjonarnych o profilu ogólnoakademickim. Program studiów obejmuje kilka grup przedmiotów o następującym statusie: przedmioty z zakresu nauk podstawowych, przedmioty o charakterze praktycznym, przedmioty ogólnouczelniane, przedmioty do wyboru przez studenta oraz specjalnościowe. W programie studiów jeden przedmiot może być przypisany do kilku kategorii.

Struktura programu studiów jest przejrzysta, poszczególne grupy przedmiotów realizują określone cele w programie kształcenia oraz dobrze się uzupełniają. Można zatem stwierdzić, że struktura programu studiów sprzyja osiągnięciu każdego z zakładanych efektów kształcenia, a także prowadzi do uzyskania zakładanej struktury kwalifikacji absolwenta.

Kształcenie na studiach I stopnia inżynierskich trwa 7 semestrów i obejmuje łącznie 2.079 godz. na studiach stacjonarnych i 1.530 godz. na studiach niestacjonarnych. Przyjęta w toku studiów liczba semestrów jest zgodna z wymogami ustawowymi, a godzinowy wymiar programu studiów jest w zupełności wystarczający do osiągnięcia założonych dla kierunku efektów kształcenia.

Przedmioty o statusie treści nauk podstawowych to m.in.: „Ekonomia”, „Filozofia”, „Informatyka”, „Matematyka”, „Psychologia”, „Fizyka”, „Finanse i rachunkowość”. Dobór przedmiotów w tej grupie jest właściwy dla nauk ekonomicznych wraz z elementami nauk technicznych i kompetencji inżynierskich. Przedmioty o statusie ogólnouczelnianych to języki obce, wychowanie fizyczne, ale również cały szereg przedmiotów swobodnego wyboru, oferowanych przez inne Katedry / Wydziały Uczelni. Takie rozwiązanie należy uznać za bardzo dobre, ponieważ student ma możliwość wyboru spośród wielu przedmiotów, które poszerzają jego wiedzę i umiejętności, a nie są ściśle związane ze specjalizacją. Student ma w konsekwencji szeroką gamę przedmiotów do wyboru. Należą do nich m.in.: języki obce, przedmioty specjalnościowe oraz przedmioty swobodnego wyboru. Udział przedmiotów specjalnościowych w ogólnej liczbie godzin jest w zupełności wystarczający (niecałe 34% ogólnej liczby godzin na studiach stacjonarnych i 25,7% na studiach niestacjonarnych). Wiele przedmiotów podstawowych, a przede wszystkim specjalnościowych ma stosunkowo wysoki wymiar godzinowy na studiach stacjonarnych (m.in. „Matematyka”, „Informatyka”, „Towaroznawstwo”: po 60 godz. oraz takie przedmioty jak „Spedycja”, „Systemy telematyczne” oraz „Automatyzacja procesów” mają wymiar godzinowy po 75 godz.). Wymiar godzinowy przedmiotów na studiach niestacjonarnych jest niższy, ale w zupełności wystarczający. W pojedynczych przypadkach zdarzają się przedmioty poniżej 15 godz.

Program studiów jest stosunkowo dobrze nasycony przedmiotami dającymi podstawy do kompetencji inżynierskich i o charakterze inżynierskim. Należą do nich m.in. „Matematyka”, „Fizyka”, „Inżynieria systemów i analiza systemowa”, „Projektowanie procesów”, „Automatyzacja procesów” oraz „Systemy informatyczne w podmiotach TSL”, „Systemy telematyczne”, „Projektowanie systemów informatycznych”, „Standardy automatycznej identyfikacji produktów oraz przesyłu danych”, „Systemy informatyczne w transporcie i logistyce”, „Systemy sterowania ruchem w miastach”, itp. Program kształcenia na poszczególnych specjalnościach jest właściwie wyprofilowany i odpowiada nazwie specjalności. Liczba godzin zajęć z poszczególnych przedmiotów oraz z określonych modułów jest wystarczająca do osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia.

Treści programowe poszczególnych przedmiotów opisane są w kartach przedmiotów, w części „Treść przedmiotu”. Treści przedmiotów są prawidłowo, syntetycznie sformułowane (na ogół w punktach).

W toku studiów przewidziane są trzy formy zajęć: wykłady, ćwiczenia oraz laboratoria, z tym że zajęcia laboratoryjne są wliczane do ćwiczeń. Na studiach stacjonarnych ćwiczenia stanowią 54,5% ogólnej liczby godzin zajęć, a na studiach niestacjonarnych 50,4%.

Taka proporcja zajęć nie budzi istotnych zastrzeżeń, szczególnie biorąc pod uwagę, że jest to profil ogólnoakademicki. Ponieważ w programie studiów nie ma wydzielonych laboratoriów (co byłoby uzasadnione dla tej specyfiki kierunku), to w sylabusach niektórych przedmiotów należałoby dokładnie opisać, z wykorzystaniem jakich narzędzi informatycznych są prowadzone

dane zajęcia. Z informacji uzyskanej podczas wizytacji wynika, że m.in. przedmiot „Inżynieria systemów i analiza systemowa” jest prowadzony z wykorzystaniem takiego oprogramowania jak ARENA, Super Decision czy MS Visio, przedmiot „Automatyzacja procesów” z wykorzystaniem CircuitMaker, Evaluation Software MicroSimDesign-Lab Release 8, Simulink, Easy5, przedmiot „Telematyka w polityce transportowej” z wykorzystaniem Vissim, Traffic Simulation Framework, przedmiot „Systemy informatyczne w transporcie i logistyce” oraz „Systemy informatyczne w podmiotach TSL” m.in. z wykorzystaniem systemów bazodanowych Mysql, System OpenERP, czy MicroStrategy Analytics Express. W sylabusach wymienionych powyżej przedmiotów brak jest opisu narzędzi wykorzystywanych w prowadzeniu zajęć. Opis taki dałby pełną informację studentowi o treściach i metodach stosowanych na przedmiocie, a jednocześnie może zwiększyć jego atrakcyjność jako przedmiotu, na którym można nabyć konkretne umiejętności praktyczne.

Analiza opisów przedmiotów pozwala na stwierdzenie, że formy prowadzenia zajęć są właściwie dobrane (z powyższym zastrzeżeniem) do celów, efektów oraz treści i specyfiki przedmiotów.

Stosowane metody dydaktyczne są opisane w sylabusie w części „Metody nauczania” (w ramach bezpośredniego kontaktu z prowadzącym) oraz „Metody studiowania” (w ramach samodzielnej pracy studenta). W opisie przedmiotów przewidziano m.in. takie metody jak: ćwiczenia aktywne z wykorzystaniem studiów przypadków, wykład z wykorzystaniem technik multimedialnych, analiza notatek z wykładów i ćwiczeń, przygotowywanie referatów z prezentacją, przygotowanie projektu, prezentacja projektów wykonywanych przez studentów, itp.. Istotnym elementem tej części sylabusu jest dokładne określenie („Opis metody nauczania / studiowania”) jakie aktywności są przewidziane w ramach danej metody.

Stosowane metody, wraz z ich opisem w sylabusie są przedstawione w sposób zrozumiały i komunikatywny. Podsumowując można stwierdzić, że dobór treści kształcenia, formy prowadzenia zajęć oraz stosowane metody dydaktyczne, określone są w sposób umożliwiający osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia dla kierunku *logistyka*.

Studenci podczas spotkania z ZO PKA pozytywnie oceniali prawidłowość doboru treści kształcenia na kierunku *logistyka*. W opinii studentów czas trwania programu studiów jest odpowiedni, a metody wykorzystywane podczas zajęć umożliwiają zrealizowanie założonych efektów kształcenia. Zdobywanie umiejętności praktycznych przez studentów odbywa się w warunkach zbliżonych do rzeczywistych i z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich.

Łączna liczba punktów ECTS jaką otrzymuje student kierunku *logistyka* w toku studiów wynosi 210. Student ma do wyboru jedną z dwóch oferowanych specjalności oraz przedmioty z modułu przedmiotów swobodnego wyboru.

Za przedmioty z bloku specjalnościowego student uzyskuje łącznie 53 punkty ECTS. Jest to liczba stosunkowo wysoka, świadcząca o dobrym przygotowaniu specjalnościowym studentów.

W toku studiów student wybiera: specjalność (53 punkty), przedmioty kształcenia ogólnego (język obcy oraz wychowanie fizyczne – 14 punktów), przedmioty swobodnego wyboru (18 punktów) oraz seminarium (23 punkty). Łącznie student ma możliwość wyboru przedmiotów w wysokości 51,4% ogólnej liczby punktów ECTS w toku studiów. Z nadmiarem spełniony jest warunek wyboru przez studenta co najmniej 30% ogólnej liczby punktów ECTS w toku studiów.

Łączną liczbę punktów ECTS, którą student musi uzyskać na zajęciach wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów Wydział określił na 210 ECTS. Jest to wielkość zawyżona, ponieważ odzwierciedla ona całkowity nakład pracy studenta w toku studiów. Obejmuje ona zarówno zajęcia bezpośrednio z nauczycielem akademickim, godziny konsultacji oraz różne formy pracy własnej studenta. Wielkość ta powinna być odzwierciedleniem liczby godzin bezpośrednio kontaktowych (ok. 85) plus dodatkowe konsultacje. Pozostała część ogólnej liczby punktów ECTS w toku studiów to praca własna studenta. Liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów powinna zostać skorygowana.

Wydział określił również łączną liczbę punktów ECTS, którą student musi uzyskać na zajęciach o charakterze praktycznym. Wynosi ona 24 punkty. Jest to wielkość, która odpowiada

profilowi ogólnoakademickiemu. Jednak biorąc pod uwagę inżynierski program kształcenia, można stwierdzić, że zakres zajęć o charakterze praktycznym w toku studiów powinien być znacznie większy.

Prawidłowo jest określona liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć z zakresu nauk podstawowych i wynosi ona 46 punktów, zarówno na studiach stacjonarnych, jak i niestacjonarnych.

Minimalną liczbą punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach niezwiązanych z kierunkiem studiów zajęć ogólnouniversyteckich Wydział określił na 29 punktów. W skład tego modułu zajęć wchodzi przedmioty swobodnego wyboru oraz języki obce. W tym przypadku należałoby rozważyć, czy wszystkie przedmioty, zaliczone w programie kształcenia jako ogólnouniversyteckie spełniają warunek braku związku z kierunkiem.

W programie kształcenia Wydział określił liczbę punktów jaką student uzyskuje z języka obcego – wynosi ona 12.

Za zajęcia z wychowania fizycznego student otrzymuje 2 punkty ECTS.

Kierunkowe efekty kształcenia przypisane są do dwóch obszarów: nauk społecznych oraz nauk technicznych. Wydział określił dla każdego obszaru procentowy udział liczby punktów ECTS w łącznej liczbie punktów. Proporcje te określone są prawidłowo i różnią się w zależności od specjalności, co jest uzasadnione ich charakterem. Wyższy udział punktów w obszarze nauk technicznych ma specjalność Telematyka transportu i logistyki (59,9% obszar nauk społecznych, 40,1% - nauk technicznych) oraz Transport w systemach logistycznych (66,14% obszar nauk społecznych, 33,86% obszar nauk technicznych).

Obciążenie pracą studenta na poszczególnych przedmiotach jest określone w sylabusie każdego przedmiotu. Analiza nakładu pracy studenta obejmuje wszystkie istotne jego elementy, tj.: liczbę godzin w ramach bezpośredniego kontaktu z prowadzącym oraz w ramach samodzielnej pracy studenta (w tym zaliczenia i egzaminy). Struktura godzin pracy studenta określona jest stosunkowo szczegółowo i różni się dla poszczególnych przedmiotów, w zależności od jego specyfiki. Łączna liczba godzin pracy studenta jest następnie przeliczana na liczbę punktów ECTS z danego przedmiotu, przy założeniu, że 1 punkt to 25 godzin pracy studenta.

Liczba punktów jaką student otrzymuje za poszczególne przedmioty jest ustalona prawidłowo i odpowiada ich wymiarowi godzinowemu i względnej skali trudności danego przedmiotu. Rozkład punktów ECTS pomiędzy semestrami jest równomierny i wynosi dokładnie 30. Liczba punktów z poszczególnych przedmiotów jest taka sama na studiach stacjonarnych oraz niestacjonarnych.

Jedynie w przypadku przedmiotu „Informatyka”, uwagę zwraca mała liczba punktów (2). Przedmiot ma wymiar 60 godzin, co wraz z pracą własną studenta oraz egzaminem daje 4 punkty ECTS (zgodnie z prawidłowo obliczonym w sylabusie nakładem pracy studenta w godzinach).

W ocenie studentów czas i nakład pracy niezbędny do osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia jest oszacowany prawidłowo.

W programie studiów zachowana jest kolejność realizacji poszczególnych przedmiotów. Przedmioty podstawowe oraz ogólnouniversyteckie zasadniczo realizowane są w pierwszych trzech semestrach. Od IV semestru rozpoczynają się przedmioty specjalnościowe.

Największą liczbę punktów za przedmioty specjalnościowe student otrzymuje w VI semestrze (22 punkty). Zachowane jest logiczne następstwo poszczególnych przedmiotów. Treści określone w wymaganiach wstępnych do niektórych przedmiotów w sylabusie są realizowane na przedmiotach w poprzednich semestrach.

W opinii studentów sekwencja przedmiotów została dobrana odpowiednio i pozwala na stopniowe poszerzanie wiedzy oraz zdobywania umiejętności i kompetencji. Studenci podczas spotkania z ZO PKA zwrócili uwagę na brak powtarzania treści na przedmiotach oraz brak konieczności posiadania wiedzy, której zdobycie nie było dotychczas możliwe w ramach realizacji procesu kształcenia

Praktyki zawodowe na kierunku *logistyka* przewidziane są w programie studiów w wymiarze 120 godz. (3 tygodnie). Studenci odbywają praktykę po IV semestrze studiów.

Zasady organizacji i odbywania praktyk reguluje kilka dokumentów. Ogólne zasady określa Regulamin studiów (w części „Organizacja studiów”), odwołując się do szczegółowych dokumentów w tym zakresie. Na poziomie Wydziału w tym zakresie obowiązuje Uchwała RW z dnia 12 grudnia 2013 r. w sprawie zasad odbywania obowiązkowych praktyk studenckich na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych na Wydziale Ekonomii.

Dla modułu praktyki sporządzony jest sylabus, w którym określone są ogólne cele praktyki oraz efekty przedmiotowe. Dla praktyki zostało sformułowanych 5 efektów, z czego po dwa z zakresu umiejętności i kompetencji społecznych. Dobrym rozwiązaniem stosowanym na Wydziale jest włączenie promotora w nadzór merytoryczny nad praktykami. Dokładny plan praktyki ustalany jest indywidualnie przez studenta w porozumieniu z promotorem. Po zakończeniu praktyki promotor ocenia stopień realizacji „Planu praktyki” na podstawie przedłożonego sprawozdania z realizacji praktyki. Zaliczenia praktyk krajowych dokonuje promotor. Również zaliczenie praktyki zagranicznej, zaliczenie praktyki w poczet pracy zawodowej (na podstawie umowy o pracę) lub działalności gospodarczej wymaga wniosku studenta popartego przez promotora. Włączenie promotora w nadzór merytoryczny nad praktyką studenta pozwala w większym stopniu zintegrować tematykę pracy inżynierskiej z praktyką studencką.

Po odbytej praktyce student sporządza sprawozdanie z praktyki obowiązkowej, w którym opisuje zadania zrealizowane podczas praktyki. Ponadto, sprawozdanie obejmuje ocenę realizacji poszczególnych efektów kształcenia przewidzianych dla praktyki. Osiągnięcie danego efektu potwierdza opiekun praktyki oraz promotor.

Organizacją i koordynacją krajowych praktyk studenckich zajmuje się Akademickie Centrum Kariery.

Spośród miejsc, w których odbywają się praktyki dominują firmy transportowe i logistyczne (m.in. Raben Polska Sp. z o.o., Rohling Suus Logistics SA, PKP Cargo, CTL Rail, Jastrzębska Spółka Kolejowa, itp.). Dobór firm jest adekwatny do studiowanego kierunku. W niewielu przypadkach są to firmy innych branż, w których również można zrealizować program związany z zagadnieniami transportowymi i logistycznymi.

Podsumowując, sposób organizacji, realizacji i kontroli praktyk odbywanych przez studentów nie budzi zastrzeżeń. Istnieje pełna możliwość realizacji efektów, również o charakterze praktycznym, przewidzianych w opisie modułu praktyki.

Łącznie na kierunku *logistyka* w r.a. studiuje 509 studentów, z czego na studiach stacjonarnych 342 studentów, a na niestacjonarnych 167. Studenci są podzieleni na 19 grup ćwiczeniowych, z czego 13 grup to studia stacjonarne, a 6 niestacjonarne. Daje to średnią liczbę studentów w grupie w ilości 27 osób. Liczebność grup jest równomierna, największa grupa ćwiczeniowa liczy 33 studentów. Liczebność grup językowych jest zróżnicowana w zależności od roku studiów. Na pierwszym roku grupy, w których studiuje studenci kierunku *logistyka* są większe – średnio 22 osoby. Na drugim roku – średnio 20 osób.

Liczebność grup jest bardzo wyrównana, nie budzi zastrzeżeń i nie stanowi przeszkody w skutecznym osiągnięciu efektów kształcenia.

Zajęcia na studiach stacjonarnych odbywają się w blokach po 45 minut z dziesięciominutową przerwą. Na ogół zajęcia obejmują dwa bloki. Zajęcia odbywają się w od 8:00 do 18:50, w zależności od semestru (i liczby godzin w semestrze – niektóre lata mają zajęcia na ogół do 15:10, inne do 18:50). Plan jest dobrze ułożony, w planie rzadko występują „okienka”. Nie są też blokowane zajęcia.

Zajęcia na studiach niestacjonarnych odbywają się również w blokach po 45 minut z dziesięciominutową przerwą. Na ogół zajęcia obejmują trzy bloki. Jest to regulą na 2 i 3 roku. Na pierwszym roku natomiast niektóre wykłady zblokowane są do 6 bloków. Należałoby rozważyć zasadność takiego rozwiązania, szczególnie, gdy zajęcia odbywają się w niedzielę od 13:30 do 18:50 („Inżynieria systemów i analiza systemowa”).

Organizacja zajęć, biorąc pod uwagę liczebność grup oraz harmonogram zajęć, zapewnia pełną realizację efektów kształcenia przewidzianych w programie ocenianego kierunku. Powinny natomiast być podjęte kroki, w następnych semestrach planowania, mające na celu ograniczenie blokowania zajęć na pierwszym roku studiów niestacjonarnych.

Studenci studiów stacjonarnych obecni podczas spotkania z ZO PKA pozytywnie ocenili organizację procesu kształcenia na kierunku *logistyka*. W ich ocenie pozytywne jest to, iż na semestrze 7 mają mniejszą ilość zajęć co pozwala skupić się na pracy dyplomowej.

Zdaniem studentów studiów niestacjonarnych liczba zjazdów jest zbyt duża, co dość mocno utrudnia realizowanie założonych efektów kształcenia oraz stwierdzili, że ich program studiów jest zbyt obszerny, nie można go zrealizować przy założonej ilości godzin i dni zjazdowych.

W Regulaminie studiów przewidziana jest możliwość indywidualizacji procesu kształcenia poprzez indywidualne kształtowanie programu studiów w części obejmującej przedmioty do wyboru. Student dokonuje wyboru przedmiotów przez złożenie Dziekanowi semestralnej deklaracji indywidualnego wyboru. Ta forma indywidualizacji stosowana jest w niewielkim zakresie. W r.a. 2012/2013 z tej formy skorzystało dwóch studentów, w r.a. 2013/2014 – czterech, a w 2014/2015 korzysta z niej 6 studentów.

Wydział nie posiada osobnej oferty kształcenia dla studentów niepełnosprawnych, ale studenci niepełnosprawni mogą skorzystać z indywidualizacji procesu kształcenia na zasadach ogólnych.

Uczelnia umożliwia studentom indywidualizację procesu kształcenia, która skierowana jest przede wszystkim do najlepszych studentów. Indywidualizacja opiera się na zastosowaniu indywidualnych treści, metod i form kształcenia. Studenci również mają możliwość wyboru prowadzącego zajęcia, jeżeli dane zajęcia są prowadzone przez kilku nauczycieli akademickich. Studenci obecni na spotkaniu z ZO PKA stwierdzili, iż posiadają wiedzę na temat indywidualizacji programu kształcenia jednakże, nie wykazują zainteresowania tą formą studiowania. Argumentują to dużą ilością zajęć oraz zadowolenie z podstawowego procesu kształcenia.

3.2)

Ocena programu studiów pozwala stwierdzić, że treści programowe, formy zajęć oraz metody dydaktyczne są właściwie dobrane, uwzględniające specyfikę przedmiotów oraz cele i efekty określone w sylabusach przedmiotów. Treści programowe poszczególnych przedmiotów są dobrane właściwie umożliwiając osiągnięcie zakładanych efektów przedmiotowych. Również struktura programu studiów i jego zawartość pod względem doboru przedmiotów nie budzi zastrzeżeń. Formy zajęć są dobrane właściwie dla profilu ogólnoakademickiego. Dobór metod dydaktycznych uwzględnia formę zajęć i jego specyfikę, co wraz z treściami programowymi tworzy spójną całość.

Ocena końcowa 3 kryterium ogólnego ocena: w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

3.1) Realizowany program kształcenia na kierunku *logistyka* umożliwia osiągnięcie każdego z zakładanych celów i efektów kształcenia, a także uzyskanie zakładanej struktury kwalifikacji absolwenta. Struktura programu studiów jest przejrzysta, a poszczególne grupy przedmiotów realizują określone cele w programie kształcenia. W programie studiów występuje wiele przedmiotów dających podstawy do kompetencji inżynierskich. Treści programowe poszczególnych specjalności są właściwie wyprofilowane. Liczba godzin zajęć z poszczególnych przedmiotów oraz z określonych modułów jest w zupełności wystarczająca do osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia. Analiza opisów przedmiotów pozwala na stwierdzenie, że treści, formy i metody prowadzenia zajęć są właściwie dobrane do celów, efektów oraz treści i specyfiki przedmiotów. Ponieważ w programie studiów nie ma wydzielonych laboratoriów w sylabusach niektórych przedmiotów należałoby dokładnie opisać, z wykorzystaniem jakich narzędzi informatycznych są prowadzone dane zajęcia.

Wydział prawidłowo określił liczbę punktów ECTS zarówno na poziomie kierunku, z zastrzeżeniem, że łączna liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać na zajęciach wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów jest zawyżona (210 ECTS). Liczba punktów jaką student otrzymuje za poszczególne przedmioty jest ustalona prawidłowo i odpowiada ich wymiarowi godzinowemu i względnej skali trudności danego przedmiotu. Sposób realizacji i kontroli praktyk zawodowych nie budzi zastrzeżeń. Sposób organizacji zajęć, biorąc pod uwagę liczebność grup nie budzi zastrzeżeń. Należałoby tylko zwrócić uwagę w przyszłych okresach planowania na zbyt duże blokowanie zajęć na pierwszym roku studiów niestacjonarnych. W opinii studentów sekwencja przedmiotów pozwala na stopniowe poszerzanie wiedzy oraz zdobywanie umiejętności i kompetencji. Praktyki studenckie pozwalają na nabycie dodatkowych umiejętności i kompetencji społecznych. Uczelnia umożliwia studentom indywidualizację procesu kształcenia przede wszystkim dla studentów wybitnych. W Uczelni nie przewiduje się indywidualizacji studiów przez studentów z niepełnosprawnościami.

3.2) Zakładane na kierunku *logistyka* efekty kształcenia przedstawione w postaci kierunkowych, modułowych (dla specjalności) oraz przedmiotowych efektów kształcenia obejmują wiedzę, umiejętności i kompetencje. Treści programowe przedstawione w sylabusach przedmiotów są właściwe dla tych przedmiotów i są związane z zakładanymi efektami kształcenia. Formy i metody dydaktyczne tworzą spójną całość.

Kryterium 4. Liczba i jakość kadry dydaktycznej a możliwość zagwarantowania realizacji celów edukacyjnych programu studiów

4.1)

Obszar kształcenia na kierunku logistyka (studia inżynierskie) obejmuje w zakresie nauk społecznych dziedzinę: nauki ekonomiczne w dyscyplinach ekonomia oraz nauki o zarządzaniu, a w zakresie obszaru nauk technicznych, dziedzinę: nauki techniczne z dyscyplinami naukowymi: transport oraz informatyka.

Na ocenianym kierunku zajęcia prowadzi 48 nauczycieli akademickich, w tym 16 przedstawionych do minimum kadrowego. Dominuje grupa nauczycieli z dziedziny nauk ekonomicznych (35 osoby), a następnie nauk technicznych (7 osób). Pozostali nauczyciele reprezentują nauki humanistyczne (3 osoby), nauki ścisłe (1 osoba), nauki prawne (1 osoba). Wśród kadry prowadzącej zajęcia jest 14 samodzielnych nauczycieli akademickich, w tym 4 z tytułem profesora i 10 ze stopniem doktora habilitowanego, 29 nauczycieli ze stopniem naukowym doktora oraz 5 z tytułem zawodowym magistra.

Kwalifikacje dydaktyczne osób prowadzących zajęcia na kierunku *logistyka*, a także obszary badań, które prowadzą w pełni umożliwiają osiągnięcie zakładanych celów i efektów kształcenia dla prowadzonych przedmiotów.

4.2)

Dorobek naukowy i kwalifikacje dydaktyczne kadry, zwłaszcza tworzącej minimum kadrowe, są adekwatne do realizowanego programu i zakładanych efektów kształcenia.

Załącznik nr 5 Nauczyciele akademicy realizujący zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku studiów, w tym stanowiący minimum kadrowe.

Teczki osobowe zawierają dokumenty pozwalające na ocenę, czy nauczyciel akademicki spełnia wymagania do zaliczenia do minimum kadrowego na kierunku *logistyka*, tj. czy posiada odpowiednie kwalifikacje naukowe (stopnie i tytuły naukowe oraz dorobek – zgodnie z wymaganiami określonymi w § 12 ust. 1 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z

dnia 5 października 2011 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia Dz. U. z 2014 r. poz. 131 oraz w § 12 ust. 1 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia Dz. U. z 2014 r. poz. 1370), w jakim wymiarze realizują pensum dydaktyczne, a także czy złożył nie później niż do dnia 30 czerwca roku poprzedzającego rok akademicki, lub przed rozpoczęciem semestru w przypadku zamian w zatrudnienia wpływających na minimum kadrowe, oświadczenie o wyrażeniu zgody na wliczenie do minimum kadrowego na studiach pierwszego stopnia na kierunku *logistyka* na Wydziale Ekonomii Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach zgodnie z wymaganiami określonymi w art. 112a ust. 3 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.). W Uczelni wszystkie oświadczenia zostały podpisane w terminie zgodnym z wymaganiami określonymi w przepisach ustawy, tj. do 30 czerwca 2014 r.

Zgodnie z art. 9a ust. 1 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym Wydział zgłosił do minimum kadrowego nauczycieli akademickich zatrudnionych w Uczelni w pełnym wymiarze czasu pracy, na podstawie złożonych przez nich oświadczeń, o których mowa w art. 112a ustawy, *nie krócej niż od początku semestru studiów*, a więc zgodnie z wymaganiami określonym w § 13 ust. 1 wymienionego wyżej rozporządzenia z dnia 5 października 2011 r. oraz § 13 ust. 1 rozrządzenia z dnia 3 października 2014 r.,

Z informacji zawartych w tych oświadczeniach wynika, iż wszystkie wskazane do minimum kadrowego osoby stanowią minimum kadrowe nie więcej niż dwukrotnie.

Analiza tej dokumentacji pozwala na stwierdzenie, iż wymagania określone w § 14 ust. 1 obu wymienionych wyżej rozporządzeń są spełnione, bowiem do minimum kadrowego na ocenianym kierunku studiów na studiach pierwszego stopnia Uczelnia wskazała 16 osób, z tego 7 samodzielnych nauczycieli akademickich posiadających tytuł naukowy lub stopień naukowy doktora habilitowanego oraz 9 doktorów.

W teczkach osobowych znajduje się również dokumentacja związana z realizacją zwyczajowych procedur dotyczących prowadzonej w Uczelni polityki kadrowej.

Wszystkie wyżej wymienione osoby przeprowadzą osobiście na kierunku *logistyka* co najmniej 30 godzin zajęć dydaktycznych (nauczyciele akademicy posiadający tytuł naukowy profesora lub stopień naukowy doktora habilitowanego) oraz co najmniej 60 godzin (nauczyciele akademicy posiadający stopień naukowy doktora), co spełnia wymagania określone w § 13 ust. 3 wymienionego wyżej rozporządzenia z dnia 5 października 2011 r. oraz § 13 ust. 2 pkt. 1 i 2 rozporządzenia z dnia 3 października 2014 r.

Zespół oceniający, biorąc pod uwagę dorobek naukowy, obciążenia dydaktyczne i złożone oświadczenia, do minimum kadrowego zaliczył wszystkie proponowane przez Uczelnię osoby tj. 16 nauczycieli akademickich, w tym 7 profesorów lub doktorów habilitowanych i 9 doktorów. Obszar nauk społecznych swym dorobkiem naukowym reprezentuje 14 osób zaś dwie osoby (jeden samodzielny nauczyciel akademicki oraz jeden doktor) reprezentują obszar nauk technicznych. Dorobek naukowy osób tworzących minimum kadrowe skoncentrowany jest na takich zagadnieniach jak: transport, w tym transport miejski, kolejowy, międzynarodowy, logistyka zarządzanie łańcuchem dostaw, rozwój gospodarczy, systemy informatyczne w procesach technologicznych, telematyka, modele transportu

Skład minimum kadrowego na kierunku *logistyka* prowadzonego na Wydziale Ekonomii w perspektywie długookresowej jest w stabilny, bowiem 7 osób wskazanych do minimum kadrowego zatrudnionych zostało na czas nieokreślony, zaś 9 osób – na czas określony, tj. do 31.07.2015 r. – 2 osoby, do 30.09.2015 r. – 1 osoba, do 29.02.2016 r. – 1 osoba, do 15.09.2016 r. – 1 osoba, do 30.09.2016 r. – 1 osoba, do 30.11.2019 r. – 1 osoba, do 31.01.2021 r. – 1 osoba, do 31.07.2021 r. – 1 osoba.

Dla wszystkich osób wskazanych do minimum kadrowego Uczelnia jest podstawowym miejscem pracy. Na podstawie mianowania w Uczelni zatrudnionych jest 4 nauczycieli akademickich, zaś na podstawie umowy o pracę – 12 osób.

Zgodnie z § 29 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. z 2014 r., poz. 1370) Uczelnia prowadząca kierunek studiów w obszarze nauk społecznych w dniu wejścia w życie ww. rozporządzenia (10 października 2014 r.) jest zobowiązana dostosować minimum kadrowe w zakresie proporcji liczby nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe do liczby studentów na danym kierunku studiów, do wymogów określonych w § 17 ust. 1 pkt. 8 nowego rozporządzenia, *do dnia 1 października 2015 roku*.

Zatem warunek dotyczący stosunku liczby nauczycieli akademickich, stanowiących minimum kadrowe dla kierunku *logistyka*, do liczby studentów na tym kierunku jest spełniony i wynosi 1:33(16:523), co spełnia wymagania określone w § 17 ust. 1 pkt. 4 i 8 oraz § 17 ust. 2 cytowanego wyżej rozporządzenia z dnia 5 października 2011 r.

Obsada zajęć zachowuje pełną zgodność kwalifikacji naukowych kadry i zakresu merytorycznego przedmiotu.

W r.a. 2014/2015 obsada seminarium dyplomowego na kierunku *logistyka* nie budzi zastrzeżeń. Na studiach inżynierskich prowadzenie zajęć seminaryjnych powierzono 11 osobom, z czego 6 promotorów to pracownicy samodzielni oraz 5 doktorów. Czterech promotorów posiada tytuł zawodowy inżyniera. Taką obsadę należy uznać za prawidłową, szczególnie biorąc pod uwagę, że są to studia I stopnia. Liczba promotorów dostosowana jest do ilości studentów – żaden z promotorów nie ma nadmiernej liczby seminarzystów. Liczebność grupy seminaryjnej na ogół wynosi 12 studentów, w pojedynczych przypadkach jest to więcej, jednak liczebność grupy seminaryjnej nie przekracza 15 osób. Obsadę seminariów i liczebność grup seminaryjnych należy uznać za prawidłową.

Załącznik nr 6 . Informacja o hospitolowanych zajęciach i ich ocena

Członkowie Zespołu Oceniającego hospitolowali różne rodzaje zajęć. Zajęcia były prowadzone na dobrym poziomie. Treści przekazywane były w sposób uporządkowany i interesujący, przy wykorzystaniu prezentacji multimedialnych. Wizytowane zajęcia laboratoryjne realizowane były w dobrych warunkach z wykorzystaniem właściwego oprogramowania.

4.3).

Dobór kadr i ocena ich pracy (bieżąca i okresowa) odbywają się jednoznacznie z myślą o potrzebach wynikających ze specyfiki prowadzonego kierunku studiów, choć oczywiście brane są pod uwagę osiągnięcia i postępy w pracy naukowej oraz inne osiągnięcia i oceny studenckie.

Uczelnia zapewnia właściwe warunki do rozwoju kadry, w tym dobre warunki pracy, dobrze wyposażona biblioteka, możliwość korzystania z pomocy i opieki doświadczonych nauczycieli akademickich, własne wydawnictwa, możliwość zagranicznych kontaktów naukowych i dydaktycznych, możliwość dofinansowania publikacji i udziałów w konferencjach krajowych i zagranicznych oraz stypendia naukowe.

W spotkaniu z kadrą akademicką uczestniczyło 21 wykładowców. W trakcie ożywionej dyskusji poruszono wiele zagadnień, między innymi: partnerstwa strategicznego z podmiotami otoczenia społeczno- gospodarczego. Bardzo dobrym partnerem strategicznym dla przedsiębiorstw spedycyjnych i transportowych, w opinii kadry są firmy informatyczne, które pomagają wypracować optymalne koncepcje logistyczne. Uczelnia pozyskuje wybrane aplikacje informatyczne, np. oprogramowanie firmy Impuls.

Kadra była bardzo zaangażowana w stworzenie nowego programu nauczania dla kierunku *L logistyka*. Różni się on bardzo od poprzedniego programu. Zmiany generują zarówno studenci, jak i pracownicy naukowci. Praktyczne podejście jest odpowiedzią na preferencje studentów, którzy oczekują zdobycia zawodu. Podkreślano, iż jest duże zainteresowanie logistyką, czego skutkiem są dobre efekty rekrutacji w bieżącym roku. Wynika to nie tylko z procesów globalizacji gospodarki, ale również z korzystnych prognoz rozwoju tego sektora.

Nauczyciele wspominali, iż mimo, że praktyka zawodowa odbywana przez studentów ma obecnie zaledwie 4-tygodniowy wymiar, to występują problemy z pozyskaniem przedsiębiorstw, w których warunki jej realizacji byłyby optymalne. Działania w tym kierunku podejmuje Akademickie Biuro Karier, ale powinny być one zdaniem kadry, bardziej sformalizowane i efektywne. Ograniczeniem są względy bezpieczeństwa, niezbędne szkolenia BHP itp.

W dalszej przyszłości, podkreślano, że celem Wydziału będzie uzyskanie uprawnień magisterskich dla kierunku logistyka.

Ocena końcowa 4 kryterium ogólnego - ocena: w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

4.1) Liczba osób prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku studiów oraz struktura kwalifikacji naukowych reprezentowana przez obszary badawcze, do których należy ich dorobek naukowy w pełni umożliwiają osiągnięcie zakładanych celów i efektów kształcenia. Zajęcia na kierunku prowadzi 16 osób zaliczonych do minimum kadrowego i 32 osoby w grupie pozostałych nauczycieli akademickich.

4.2) Zespół Oceniający zaliczył do minimum kadrowego 16 osób, tj. wszystkich nauczycieli akademickich przedstawionych przez Uczelnię do minimum kadrowego. Wśród nich 7 osób to pracownicy samodzielni. Dwie osoby reprezentują (1 samodzielny i 1 adiunkt) nauki techniczne. Wszystkie osoby spełniają warunki formalne wymagane w przepisach prawa, a także posiadają znaczący dorobek naukowy, który mieści się w obszarze i dyscyplinach, do których przyporządkowano efekty kształcenia na ocenianym kierunku (ekonomia, nauki o zarządzaniu, transport i informatyka).

4.3) Prowadzona polityka kadrowa jest podporządkowana nadrzędnemu celowi, którym jest rozwój kadry naukowo-dydaktycznej, a w szczególności nakierowana na działania promujące poszerzenie kadry pracowników samodzielnych. Zasady polityki kadrowej są jasne i czytelne oraz znane wszystkim pracownikom

Kryterium 5. Infrastruktura dydaktyczna i naukowa, którą dysponuje jednostka a możliwość realizacji zakładanych efektów kształcenia oraz prowadzonych badań naukowych

Specyfika kierunku wymaga przede wszystkim dostępu do odpowiednio wyposażonych laboratoriów komputerowych, Internetu i specjalistycznego oprogramowania.

Uczelnia dysponuje laboratoriami komputerowymi ogólnodostępnymi i specjalistycznymi na kilkaset stanowisk wyposażonymi w specjalistyczne oprogramowanie. Studenci ocenianego kierunku mają dostęp do Internetu w ramach 10 laboratoriów (na 30 stanowisk każde). W laboratoriach zainstalowane jest oprogramowanie: 7zip, ACL, Adobe Reader, Badania Operacyjne, BizAgi PM, CamStudio 2.7, Case Studio 2, CrypTool EN & PL, DB designer 4, Eclipse 6.1, Eclipse SDK Android, FileZilla, Firefox, FreeMind, Gimp 2.8.10, Google Chrome, Gretl, IFS, Java 7upd51, LEX (Dostęp sieciowy zabezpieczony hasłem), MS Office 2013, MS Project 2013, MS Visio 2013, MySQL Workbench, Net Beans 7.3.1, Net Beans 8.0, Notepad, Prolog 6.6.1, Putty, Python 3 for Windows, R 3.0.2, RExcel, RMES, SAS 9.4, Sphinx 4.5, SPSS 21, SPSS 22 (PS IMAGO 2), SQL 2008 R2, SQL 2012 SP2, SQL Developer 4.0.3, Star UML 5.0, Statistica 10, Vensim 6.3, Virtual PC 6.0, Visual Studio 2013, XAMPP, XAMPP Portable 1.8.3-4. Zakres powyższego oprogramowania zainstalowanego na komputerach umożliwia prowadzenie zajęć dydaktycznych dla wszystkich kierunków studiów, to jest: informatyki, logistyki, analityki gospodarczej, informatyki i ekonometrii, gospodarki przestrzennej, i innych.

Brak jest typowego oprogramowania prezentującego możliwości systemów logistyczno-spedycyjnych, które pozwoliłyby na właściwe zrealizowanie kompetencji inżynierskich. Brak

laboratoriów – warsztatów, które wspomagałyby realizację części treści związanych z uzyskaniem kompetencji inżynierskich.

Infrastruktura w zakresie sal wykładowych i ćwiczeniowych nie budzi zastrzeżeń. Uczelnia posiada sale audytoryjne, wykładowe i ćwiczeniowe.

Centrum Informacji Naukowej i Biblioteka Akademicka to wspólny projekt Uniwersytetu Śląskiego i Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach, jako nowoczesna biblioteka naukowa, która spełnia standardy XXI wieku, tak w zakresie udostępniania informacji niezbędnej do realizacji programów studiów obu Uczelni, poprawy jakości nauczania poprzez zwiększenie potencjału badawczego, jak i zwiększenia dostępności literatury naukowej w regionie oraz zwiększenia roli Uniwersytetu Śląskiego i Uniwersytetu Ekonomicznego w międzynarodowych relacjach naukowych.

Centrum Informacji Naukowej i Biblioteka Akademicka jest biblioteką hybrydową. Oznacza to, że równolegle udostępniane są wszystkie typy dokumentów, niezależnie od nośnika na jakim się znajdują: książki, czasopisma, bazy danych, teksty elektroniczne, materiały audiowizualne, multimedialne oraz zbiory dostosowane do specjalnych grup użytkowników (np. osób niepełnosprawnych) - wszystko dzięki dostarczeniu nowoczesnych narzędzi niezbędnych do przeglądania polskiego i światowego piśmiennictwa naukowego. Zasoby biblioteczne stworzone zostały z dwóch dużych bibliotek Uczelnianych: Uniwersytetu Śląskiego i Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach, a jej zasoby obejmują prawie 2 miliony egzemplarzy. Dostęp do zasobów elektronicznych jest w standardach światowych. Dostęp ten umożliwia przeglądanie tysięcy czasopism specjalistycznych.

Katalog komputerowy (OPAC - Online Public Access Catalog) jest podstawowym źródłem informacji o zbiorach Biblioteki Głównej Uniwersytetu Ekonomicznego, które gromadzą piśmiennictwo z zakresu nauk społeczno-ekonomicznych oraz z dziedzin pokrewnych. Do dyspozycji studentów i pracowników są także elektroniczne bazy danych w tym m.in.: ProQuest (serwis czasopism elektronicznych), EBSCO (serwis czasopism elektronicznych), Emerald Management 175 (serwis czasopism elektronicznych), EMIS (baza statystyczno-faktograficzna, dotycząca rynków wschodzących), GMID (światowy serwis informacji marketingowej), JSTORE (serwis czasopism elektronicznych, kolekcja matematyczno-statystyczna), ScienceDirect (serwis czasopism elektronicznych wydawnictwa Elsevier), OECDiLibrary (portal informacyjny), SpringerLink (serwis książek i czasopism elektronicznych), Web of Science (baza abstraktowa oraz platforma baz bibliometrycznych), Scopus (baza abstraktowa i cytowań wydawnictwa Elsevier), Wiley (serwis czasopism elektronicznych), IBUK (serwis podręczników akademickich w języku polskim). Ponadto, Biblioteka Główna od kilku lat uczestniczy w programie Wirtualna Biblioteka Nauki, koordynowanym przez Interdyscyplinarne Centrum Modelowania Matematycznego i Statystycznego Uniwersytetu Warszawskiego. W ramach tzw. licencji krajowej (centralne dofinansowanie) udostępnia się elektroniczne zasoby: Elsevier (baza Science Direct), EBSCO, Wiley-Blackwell, Springer, Web of Knowledge, Scopus, Science (czasopismo), Nature (czasopismo).

Studenci pozytywnie ocenili bazę dydaktyczną Wydziału Ekonomii. Sale, w których odbywają się zajęcia w większości wyposażone są w nowoczesny sprzęt audiowizualny, wykorzystywane przez nauczycieli akademickich podczas zajęć. Na Wydziale studenci mają dostęp do bezprzewodowego Internetu oraz mogą korzystać ze stanowisk komputerowych.

Studenci pozytywnie ocenili bibliotekę, która ich zdaniem jest bardzo dobrze wyposażona i posiada wystarczający księgozbiór. Studenci mają również dostęp do wirtualnego repozytorium.

Zdaniem studentów baza dydaktyczna Wydziału pozwala na zdobycie zakładanych efektów kształcenia i jest przez nich pozytywnie oceniana.

Studenci kierunku *logistyka* pozytywnie ocenili bazę instytucji w których odbywają praktyki studenckie. Zwrócili uwagę na niewystarczającą liczbę ofert praktyk proponowanych przez Uczelnię jednakże, jakość ofert proponowanych przez Uczelnię jest przez studentów oceniana wysoko. Studenci posiadający staż zawodowy mogą zostać zwolnieni z odbywania praktyk na

podstawie umowy o pracę lub odbytego wcześniej stażu. Miejsca praktyk, do których studenci zostali przydzieleni, zostały ocenione pozytywnie.

Budynki Uczelni, w których odbywają się zajęcia dla studentów kierunku *Logistyka* są przystosowane dla osób z niepełnosprawnościami tylko częściowo. Część budynków posiada windy i podjazdy, jednakże brak przystosowanych sanitariatów. Infrastruktura Jednostki nie jest przystosowana do potrzeb studentów z innymi niepełnosprawnościami.

Ocena końcowa 5 kryterium ogólnego - ocena: znacząco

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryterium szczegółowego

Infrastruktura w zakresie sal wykładowych i ćwiczeniowych nie budzi zastrzeżeń. Uczelnia posiada sale audytoryjne, wykładowe i ćwiczeniowe. Brak jest typowego oprogramowania prezentującego możliwości systemów logistyczno-spedycyjnych, które pozwoliłyby na właściwe zrealizowanie kompetencji inżynierskich. Brak laboratoriów – warsztatów, które wspomagałyby realizację części treści związanych z uzyskaniem kompetencji inżynierskich. Studenci pozytywnie oceniają bazę dydaktyczną na Wydziale Ekonomii zwracając uwagę na nowoczesność systemów audiowizualnych. Są zadowoleni z jakości oferowanych ofert praktyk jednakże, zwrócili uwagę na zbyt małą ich ilość, niewystarczającą dla wszystkich studentów kierunku logistyka.

Kryterium 6. Badania naukowe prowadzone przez jednostkę w zakresie obszaru/obszarów kształcenia, do którego został przyporządkowany oceniany kierunek studiów

Badania naukowe są podstawą rozwoju naukowego, przygotowywania prac promocyjnych, kształtowania oferty dydaktycznej, przygotowywania ekspertyz i opinii. Wydział Ekonomii, na którym prowadzony jest kierunek *Logistyka* uzyskał kategorię "A" w ostatniej ocenie parametrycznej jednostek naukowych.

Obszar badań naukowych i projektów rozwojowych realizowanych przez pracowników naukowych prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku jest bardzo szeroki. Prowadzenie przedmiotów kierunkowych związanych z zagadnieniami transportu i logistyki spoczywa w głównej mierze na pracownikach zatrudnionych w Katedrze Transportu, którzy realizują zarówno badania podstawowe, jak i o charakterze aplikacyjnym. Pracownicy Katedry Transportu przygotowują także liczne ekspertyzy dla instytucji samorządowych oraz przedsiębiorstw z sektora Transportu-Spedycji-Logistyki (TSL).

Na Wydziale Ekonomii w latach 2010 - 2014 było realizowanych 25 grantów badawczych, w tym 5 realizowanych przez prowadzących zajęcia na kierunku *Logistyka*

Ponadto pracownicy uczestniczyli w wielu projektach o zasięgu krajowym i międzynarodowym realizowanych na Uniwersytecie Ekonomicznym w Katowicach, które były finansowane z różnych źródeł zewnętrznych i obejmowały badania naukowe oraz prace rozwojowe [wykaz w Załączniku IV.5].

W grupie projektów finansowanych ze środków Narodowego Centrum Badań i Rozwoju oraz programów Unii Europejskiej realizowanych na Wydziale Ekonomii warto wyróżnić projekt mający na celu przygotowanie modelu optymalizacji gospodarki transportowej Policji. Projekt był realizowany przez konsorcjum złożone z trzech podmiotów: Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach (lider), przedsiębiorstwa WASKO S.A. oraz Komendy Wojewódzkiej Policji w Krakowie. Celem projektu było opracowanie rozwiązań organizacyjnych i technicznych w zakresie optymalizacji gospodarki flotą. Zespół pracowników Katedry Transportu w trakcie realizacji współpracował z pracownikami naukowymi Wydziału Transportu Politechniki Śląskiej, co owocowało wymianą wiedzy i doświadczeń. Współpraca w projektach aplikacyjnych bezpośrednio przekłada się na rozwój kompetencji kadry naukowej oraz zorientowanie procesu dydaktycznego na rozwiązywanie rzeczywistych problemów występujących w gospodarce.

Prowadzone prace badawcze wskazują na silne powiązanie zainteresowań kadry prowadzącej zajęcia na kierunku Logistyka oraz rzeczywistych potrzeb przedsiębiorstw i instytucji w zakresie transportu i logistyki. Warto także podkreślić stałą współpracę z innymi wiodącymi ośrodkami naukowymi (w tym także technicznymi) w Polsce.

Efektom badań podejmowanych przez pracowników prowadzących zajęcia na kierunku Logistyka, zarówno indywidualnie, jak i zespołowo, są liczne publikacje w krajowych i zagranicznych czasopismach naukowych, liczne monografie i opracowania zespołowe, a także promocje naukowe.

W latach 2010-2014 na Wydziale Ekonomii zostało zorganizowanych 60 krajowych i międzynarodowych konferencji naukowych. W części przypadków, konferencje te współorganizowały osoby, które prowadziły zajęcia na kierunku Logistyka. Wykaz zorganizowanych konferencji przedstawiono w załączniku IV.7.

W okresie sprawozdawczym (rok akademicki 2010/2011 - 2014/2015) pracownicy naukowci prowadzący zajęcia na ocenianym kierunku odbyli 53 wyjazdy naukowe do 18 krajów. Informacje dotyczące wyjazdów naukowo-badawczych zawierają załączniki do Raportu Samooceny.

Prowadzone badania naukowe mają istotny wpływ na proces dydaktyczny gdyż wzbogacają wiedzę nauczyciela akademickiego przekazywaną studentom, pozwalają na rozszerzanie tematyki prac dyplomowych, umożliwiają powstawanie monografii naukowych, podręczników służących w procesie kształcenia. Badania zachęcają studentów do prac naukowych w Kołach Naukowych.

Na kierunku *logistyka* w badania naukowe angażują się głównie członkowie Studenckiego Koła Naukowego Transportu. Mają oni możliwość rozwijania swoich zainteresowań a w ramach pracy dyplomowej mogą uczestniczyć w badaniach naukowych.

W ramach Koła Naukowego poszerzają swoją wiedzę, co przejawia się przez uczestnictwo w wielu projektach ogólnopolskich oraz wystąpieniach na konferencjach naukowych. Studenci pozytywnie ocenili uczestnictwo w badaniach naukowych.

Ocena końcowa 6 kryterium ogólnego - ocena: w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryterium szczegółowego.

Rezultaty prowadzonych badań naukowych są wykorzystywane w procesie kształcenia; na ocenianym kierunku o profilu ogólnoakademickim Wydział stwarza studentom możliwość uczestnictwa w badaniach naukowych oraz zdobycia wiedzy i umiejętności przydatnych w pracy naukowo-badawczej. Na kierunku *logistyka* aktywnie funkcjonuje Koło Naukowe, w którym studenci rozwijają swoją wiedzę i zainteresowania.

Kryterium 7. Wsparcie studentów w procesie uczenia się zapewniane przez Uczelnię

7.1)

Zasady przyjęcia kandydatów na kierunek *logistyka* na Wydziale Ekonomii określa uchwała nr 47/2013/2014 Senatu z dnia 29 maja 2014 r. w sprawie warunków i trybu rekrutacji na I rok studiów pierwszego stopnia stacjonarnych i niestacjonarnych w roku akademickim 2015/2016.

Podstawą kwalifikacji na studia pierwszego stopnia jest liczba punktów uzyskana w postępowaniu kwalifikacyjnym. Sposób liczenia całkowitej liczby punktów bierze pod uwagę dwa przedmioty: matematykę lub geografię, historię, informatykę, fizykę, wiedzę o społeczeństwie oraz drugi przedmiot: język obcy. Wyniki egzaminu maturalnego są przeliczane, według określonego algorytmu, na punkty rekrutacyjne obowiązujące w postępowaniu kwalifikacyjnym.

W uchwale rekrutacyjnej przewidziane są również zasady rekrutacji kandydatów legitymujących się maturą międzynarodową. Osobną uchwałą Senatu regulowane są zasady przyjęć laureatów i finalistów olimpiad (uchwała nr 72/2012/2013 z dnia 16 maja 2013 r.).

Stosowane warunki i tryb przyjęć na studia I stopnia nie zawierają zapisów dyskryminujących i nie budzą zastrzeżeń.

Zasady i procedury rekrutacji na studia są przejrzyste oraz zrozumiałe dla studentów. Warunki rekrutacji określone są w Uchwale Nr 70/2012/2013 Senatu Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach z dnia 16 maja 2013r. w sprawie warunków i trybu rekrutacji na I rok studiów pierwszego stopnia stacjonarnych i niestacjonarnych.

Studenci pozytywnie ocenili proces rekrutacji uważając, że jest on przejrzysty i równy wobec wszystkich kandydatów. Pozytywnie ocenili liczbę osób przyjmowanych na kierunek studiów. Ich zdaniem liczba osób przyjmowanych jest adekwatna do potencjału dydaktycznego Jednostki i bazy dydaktycznej.

7.2)

Na Wydziale Ekonomii Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach przyjęto, że zdobycie 1 punktu ECTS wymaga 25 godzin nakładu pracy studenta. W ocenie studentów czas i nakład pracy niezbędny do osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia jest oszacowany prawidłowo.

Obowiązujący program studiów na kierunku *logistyka* zdaniem studentów jest dostosowany do możliwości oferowanych przez Uczelnię, która w ich ocenie zapewnia odpowiednią jakość kształcenia, a nabycie założonych efektów kształcenia w trakcie realizacji toku studiów jest osiągalne na każdym etapie kształcenia. Zdaniem studentów stosowane formy weryfikacji wiedzy, w tym ocena stopnia nabycia umiejętności i kompetencji są dobrane właściwie, dzięki czemu pozwalają na sprawdzenie efektów w każdym z obszarów kształcenia. Studenci mają możliwość wglądu w swoje prace okresowe, kolokwia i zaliczenia oraz uzyskania informacji o popełnionych błędach. W przypadku uzasadnionych wątpliwości, mają możliwość skorzystania z egzaminu dyplomowego. System oceny osiągnięć w opinii studentów jest zrozumiały, przejrzysty i obiektywny.

7.3)

Organizacja programu studiów na kierunku *logistyka* sprzyja krajowej jak i zagranicznej mobilności poprzez zastosowanie systemu transferu punktów ECTS. W ocenie studentów Uczelnia zapewnia wysoki poziom nauczania języka obcego co zwiększa możliwości mobilności międzynarodowej. Wydział współpracuje z Uniwersytetami zagranicznymi jak i współtworzy projekt *Transekonomik*, który umożliwia studentom wyjazd do krajowych Uczelni współpracujących w ramach tego projektu.

Dokumentacja podczas wizytacji wykazała, iż studenci korzystają z programu *Transekonomik* jak i z Programu *Erasmus plus*. Studenci posiadają wiedzę na temat mobilności studenckiej. Pełne informacje na temat mobilności studenckiej są dostępne na stronie internetowej Uczelni. Można je również uzyskać w dziekanacie. Podczas spotkania z ZO PKA byli obecni studenci korzystający z programu Erasmus Plus i TransEkonomik. Oba projekty zostały przez nich ocenione pozytywnie.

7.4)

Studenci kierunku *logistyka* pozytywnie ocenili system opieki naukowej i dydaktycznej. Nauczyciele akademicki są dostępni w godzinach konsultacji oraz można skontaktować się z nimi za pośrednictwem poczty elektronicznej lub telefonicznej. Informacje na temat konsultacji i kontakt do nauczyciela akademickich znajdują się na stronach Uczelni oraz w Budynkach Wydziału. Studenci studiów niestacjonarnych zwrócili uwagę na częściowy brak konsultacji dostosowanych do ich formy studiów, tj. brak konsultacji w soboty lub niedzielę. Studenci posiadają dostęp do wszelkich informacji przez stronę internetową m. in. o harmonogramie zajęć, terminach obowiązkowych, regulaminach oraz o wszelkich wnioskach w tym wnioskach o Pomoc Materialną. Ponadto wszelkie informacje studenci mogą uzyskać w dziekanacie oraz otrzymują je drogą elektroniczną.

Harmonogram zajęć oraz obciążenie semestralne zostały przez studentów studiów stacjonarnych ocenione pozytywnie. Ich zdaniem obciążenie jest odpowiednie i umożliwia realizację założonych celów. Podkreślili oni, że na pochwałę zasługuje odpowiednie ułożenie zajęć

dydaktycznych, które pozwala na stopniowe zwiększanie poziomu trudności oraz brak powtarzania treści. W trakcie spotkania z ZO PKA studenci studiów niestacjonarnych zwrócili uwagę na zbyt duże w ich ocenie obciążenie semestru zjazdami oraz dużą liczbą prowadzonych zajęć w weekendy. Zdaniem studentów studiów niestacjonarnych liczba zjazdów jest zbyt duża, co dość mocno utrudnia realizowanie założonych efektów kształcenia oraz stwierdzili, że ich program studiów jest zbyt obszerny, nie można go zrealizować przy założonej ilości godzin i dni zjazdowych.

Studenci mają możliwość indywidualizacji programu studiów przez wybór specjalności i przedmiotów fakultatywnych. Decyzję o indywidualizacji studiów podejmuje dziekan na pisemny wniosek studenta, w którym określa, jakie przedmioty chce realizować.

Zasady dyplomowania są znane studentom ocenianego kierunku. Podczas spotkania z ZO PKA zwrócili uwagę na dowolność wyboru promotora z całej kadry naukowo-dydaktycznej oraz możliwość wyboru dowolnego tematu pracy dyplomowej, również zgłaszanie swoich propozycji tematów. Pozytywnie ocenili system dyplomowania.

Godziny otwarcia działów odpowiadających za obsługę studentów są dostosowane do potrzeb studentów. Studenci pozytywnie ocenili kompetencje oraz kulturę pracy pracowników powyższych działów. W ramach potrzeb i możliwości studenci mogą liczyć na pomoc ze strony pracowników Uczelni poza godzinami pracy.

Zasady odpłatności są zawarte w *Regulaminie pobierania opłat za dodatkowe usługi edukacyjne związane z powtarzaniem zajęć na studiach pierwszego i drugiego stopnia stacjonarnych w Uniwersytecie Ekonomicznym w Katowicach* oraz w *Regulaminie pobierania opłat za usługi edukacyjne związane z kształceniem studentów na studiach pierwszego i drugiego stopnia niestacjonarnych w Uniwersytecie Ekonomicznym w Katowicach*. Studenci podczas spotkania z ZO PKA pozytywnie ocenili zasady odpłatności za studia. Na podstawie opinii studentów oraz analizy własnej, należy stwierdzić, że jest on przejrzysty, równy wobec wszystkich studentów oraz jasno określony.

Uczelnia wspomaga proces dydaktyczny poprzez platformę „moodle”. Studenci za pomocą platformy mogą odbywać kursy, są im tam przekazywane materiały od prowadzących i pomoce naukowe. Pozytywnie ocenili system kształcenia na odległość. Podczas spotkania z ZO PKA powiedzieli, że obsługa systemu jest intuicyjna i nie wymagała szkolenia. Większość nauczycieli akademickich korzysta z ww. platformy, co ułatwia studentom realizację założonych efektów kształcenia.

Wszelkie informacje nt. przedmiotów znajdują się w ogólnodostępnych sylabusach. Zawierają one szczegółowo rozpisane efekty kształcenia, treści kształcenia, metody weryfikacji osiągnięć oraz literaturę. Studenci pozytywnie oceniają sylabusy. W ich ocenie jest to bardzo przydatne źródło informacji nt. przedmiotów, które ułatwia wybór specjalności lub przedmiotów fakultatywnych. Zdaniem studentów proponowana literatura pozwala na zdobycie informacji niezbędnych w procesie osiągnięcia efektów kształcenia.

Stypendium rektora dla najlepszych studentów jest przyznawane przez Odwoławczą Komisję Stypendialną. Uprawnionych do jego otrzymania jest 10% najlepszych studentów, posiadających wysoką średnią ocen lub osiągnięcia naukowe, sportowe. Na podstawie opinii studentów oraz analizy własnej należy stwierdzić, że system ten jest przejrzysty i równy wobec wszystkich studentów.

Świadczenia Pomocy Materialnej są przyznawane na podstawie *Regulaminu ustalania wysokości, przyznawania i wypłacania świadczeń pomocy materialnej dla studentów Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach*, który obejmuje wszystkie formy pomocy materialnej wymienione w art. 173 ust. 1 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym są przyznawane studentom Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach. Zgodnie z art. 174 ust. 2 ustawy, podziału dotacji dokonuje Rektor w porozumieniu z przedstawicielami samorządu, uwzględniając proporcje między stypendiami socjalnymi, a stypendiami rektora dla najlepszych studentów.

Świadczenia Pomocy Materialnej są przyznawane przez Wydziałowe Komisje Stypendialne oraz Odwoławczą Komisję Stypendialną, w których większość członków to studenci zgodnie z art. 177 ust. 3 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym.

Na podstawie analizy własnej oraz opinii studentów należy stwierdzić, że system pomocy materialnej funkcjonuje prawidłowo, w tym jest przejrzysty, zrozumiały i zgodny z obowiązującym prawem.

W Uczelni działa Akademickie Centrum Karier, które zajmuje się przede wszystkim pośrednictwem pracy i szkoleniami. ACK zajmuje się szukaniem ofert, pracy, praktyk i staży dla studentów i absolwentów Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach. Jednostka ta prowadzi szkolenia z umiejętności miękkich, pisania CV, zajmuje się również symulacją rozmów kwalifikacyjnych oraz organizuje spotkania z pracodawcami. Studenci pozytywnie ocenili działalność Akademickiego Centrum Karier, które w ich ocenie pozwala na znalezienie pracy oraz przygotowuje studentów do wejścia na rynek pracy poprzez szkolenia.

W Uczelni jest prężnie działający Samorząd Studencki. Samorząd Studencki jest organem ogólnouczelnianym i nie ma poszczególnych Rad Samorządu na każdym Wydziale. Samorząd aktywnie wspiera mobilność studencką, zwłaszcza program *Transekonomik*, który wspierają i rozwijają. Studenci pozytywnie ocenili działalność Samorządu Studenckiego. W ocenie studentów Samorząd Studencki organizuje dla nich wiele wydarzeń kulturalnych oraz broni ich praw. Studenci podczas spotkania z ZO PKA podkreślili również, że poprzez Samorząd Studencki mogą zgłaszać uwagi do funkcjonowania procesu kształcenia.

Studenci są zadowoleni ze stosowanego systemu opieki naukowej, dydaktycznej i materialnej w Uniwersytecie Ekonomicznym w Katowicach. Skargi i wnioski studenci mogą kierować za pośrednictwem samorządu studenckiego lub bezpośrednio do Władz Wydziału. Zdaniem studentów wymienione możliwości składania skarg i zażaleń są dla nich wystarczające i działają dobrze.

Studenci podczas spotkania z ZO PKA pozytywnie oceniali system opieki naukowej, dydaktycznej, materialnej i socjalnej. Studenci studiów niestacjonarnych zwrócili uwagę na częściowy brak konsultacji zgodny z ich formą studiów oraz na zbyt duże obciążenia zajęciami i zjazdami. Zdaniem studentów mocnymi stronami procesu kształcenia są dobrze wyposażone sale, które umożliwiają realizację zakładanych efektów kształcenia.

Ocena końcowa 7 kryterium ogólnego - ocena: w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

7.1) Treść uchwały rekrutacyjnej w zakresie przyjęcia na studia pierwszego stopnia zawiera wszystkie niezbędne postanowienia do prawidłowego przeprowadzenia postępowania rekrutacyjnego. Stosowane warunki i tryb przyjęć na studia I stopnia nie zawierają zapisów dyskryminujących. System rekrutacji jest dokładnie określony i stwarza kandydatom równe szanse.

7.2) System oceny osiągnięć studentów jest zorientowany na proces uczenia się. Potwierdza to system etapowego sprawdzania wiedzy oraz zwrócenie uwagi na aktywność na zajęciach, jak również uwzględnia pracę własną studenta.

7.3) Uczelnia stwarza możliwość wymiany krajowej, jak i zagranicznej. Upowszechnienie wiedzy na temat mobilności przebiega prawidłowo.

7.4) System opieki naukowej, dydaktycznej, materialnej i socjalnej funkcjonuje prawidłowo. Studenci są zadowoleni z form pomocy oraz oceniają je pozytywnie. Studenci studiów niestacjonarnych zwracają uwagę na zbyt dużą ilość zjazdów oraz zajęć, co ich zdaniem utrudnia poprawną realizację programu kształcenia. Studenci są zadowoleni z wsparcia oferowanego przez Uczelnię oraz z poziomu kształcenia realizowanego na kierunku *logistyka*. Studenci, jako mocną stronę procesu kształcenia wskazują dobrze wyposażone sale. W Uczelni działa Akademickie Centrum Karier, które zajmuje się pośrednictwem pracy i organizacją szkoleń.

Kryterium 8. Jednostka rozwija wewnętrzny system zapewniania jakości zorientowany na osiągnięcie wysokiej kultury jakości kształcenia na ocenianym kierunku studiów.

8.1)

Podstawą do opracowania w Uniwersytecie Ekonomicznym w Katowicach Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia była Uchwała Senatu nr 33/2006/2007 z dnia 12 kwietnia 2007 r. w sprawie przyjęcia Polityki Dydaktycznej Uczelni. Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia został ustalony i zatwierdzony Zarządzeniem Rektora nr 43/09 z dnia 31 lipca 2009 r., znowelizowana Zarządzeniem Rektora nr 4/13 z dnia 3 stycznia 2013 r. Zarządzanie to określa cele i zakres działania oraz jego organizację, który ma za zadanie stworzenie mechanizmów stałego zarządzania, monitorowania i doskonalenia systemu. Zarządzanie to przewiduje powołanie Senackiej Komisji Programów Nauczania i Dydaktyki, Pełnomocnika Rektora ds. Jakości Kształcenia oraz Uczelnianej i Wydziałowych Komisji ds. Jakości Kształcenia. Za administracyjną obsługę systemu akredytacji kierunków studiów prowadzonych w Uczelni odpowiedzialny jest Zespół ds. Jakości Kształcenia działający w strukturze Biura Dydaktyki Uczelni.

Zadaniem Komisji ma być analiza i ocena funkcjonowania systemu zapewnienia jakości kształcenia na Wydziale, przygotowywanie sprawozdań dotyczących jakości kształcenia dla każdego kierunku i form studiów, a także opracowanie własnych procedur podnoszenia jakości kształcenia na Wydziale ze szczególnym uwzględnieniem specyfiki prowadzonych kierunków i form studiów.

Zarządzeniem Nr 69/12 Rektor w dniu 1 października 2012 r. powołał Pełnomocnika Rektora ds. Jakości Kształcenia, zaś Zarządzeniem nr 5/13 z dnia 3 stycznia 2013 r. Uczelnianą Komisję ds. Jakości Kształcenia w skład której weszli przedstawiciele wszystkich Wydziałów oraz studenci i doktoranci, a także przedstawiciel praktyki gospodarczej.

Rada Wydziału Ekonomii Uchwałą nr 86/2012/2013 zatwierdziła Wydziałowy System Jakości Kształcenia, w którym określono cele i zadania funkcjonowania systemu oraz określono wszystkie procedury związane z jego prawidłowym wdrożeniem i właściwym funkcjonowaniem. Zgodnie z postanowieniami przyjętymi przez Radę Wydziału - System Jakości Kształcenia dla kierunków realizowanych na tym Wydziale *pozwoli na stworzenie odpowiedniej kultury jakości rozumianej jako zbiorowa odpowiedzialność za kształcenie, wzorce zachowań i działań związanych z dbałością o jakość w obszarze dydaktyki.*

Aktualnie na Wydziale Ekonomii - zgodnie z postanowieniami zawartymi w wymienionych wyżej dokumentach dotyczących Wydziałowych systemów jakości kształcenia – Rada Wydziału Ekonomii powołała w dniu 24 października 2013 r. - 18 osobową Wydziałową Komisję ds. Jakości Kształcenia. Powołana Komisja jest organem opiniodawczym i doradczym Dziekana i Rady Wydziału monitorującym jakość kształcenia na wydziale. Do zadań komisji należy m. in. opiniowanie: projektów tworzenia nowych kierunków, efektów kształcenia dla kierunków, projektów powoływania specjalności, zmian w programach kształcenia oraz ocena przebiegu procesu dydaktycznego, w tym realizacji efektów kształcenia.

Podstawowe procedury i dokumenty systemu zarządzania jakością kształcenia zawierają uchwały Senatu UE oraz zarządzenia Rektora UE.

Na Wydziale jest dokumentacja potwierdzająca funkcjonowanie Komisji (protokoły z posiedzeń).

Ogólne ramy zarządzania kierunkiem *logistyka* w zakresie dydaktyki wyznacza polityka jakości określona na szczeblu Uczelni. Zarządzanie jakością kształcenia na kierunku *logistyka* jest wspomagane wewnętrznym systemem zapewniania jakości kształcenia. Wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia wdrożony został w Uczelni w pełnym zakresie w roku 2009 i jest systematycznie doskonalony. W roku 2013 Rektor UE zarządzeniem nr 4/13 wprowadził znowelizowany system przystosowany do aktualnych wymogów ustawy Prawo o szkolnictwie Wyższym. System ma dwa szczeble: Uczelniany i Wydziałowy. Celem systemu zarówno na poziomie Uczelni jak i Wydziału jest stałe i systematyczne monitorowanie i podnoszenie jakości

kształcenia. Działania prowadzące do realizacji tego celu odnoszą się do kluczowych obszarów oceny jakości kształcenia, tj.

- tworzenia, monitoringu oraz weryfikacji programów kształcenia na studiach I i II stopnia,
- oceny realizacji efektów kształcenia,
- organizacji i prowadzenia zajęć dydaktycznych,
- doboru kadry akademickiej oraz oceny jej dokonań dydaktycznych.

Opracowane zostały procedury wspomagające wymienione działania, tj. procedury:

- 1.Rekrutacji kandydatów na studia
- 2.Przygotowanie procesu dydaktycznego
- 3.Badanie opinii studentów
- 4.Hospitacje zajęć
- 5.Okresowa ocena pracowników
- 6.Tworzenie oferty programowej
- 7.Standaryzacja opisów programów nauczania przedmiotów
- 8.Metody dydaktyczne i metody egzaminowania
- 9.Procedura oceny samodzielności przygotowania prac dyplomowych
- 10.Wymiana informacji o procesie dydaktycznym
- 11.Badanie satysfakcji absolwentów oraz ich pracodawców

W Wewnętrznym Systemie Zapewnienia Jakości Kształcenia określono strukturę organizacyjną oraz zakres kompetencji organów Uniwersytetu odpowiedzialnych za realizację założonych celów w zakresie doskonalenia jakości kształcenia. Podstawowymi organami odpowiedzialnymi za jakość kształcenia są między innymi: Senacka Komisja Programów Nauczania i Dydaktyki, Pełnomocnik Rektora do Spraw Jakości Kształcenia, Uczelniana i Wydziałowe Komisje do Spraw Jakości Kształcenia, „Akademickie Warsztaty Pedagogiczne, Zespół do spraw Jakości kształcenia.

W procesie zarządzania kierunkiem *logistyka* na poziomie Wydziału Ekonomii biorą udział: Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia, Kurator Kierunku *logistyka* oraz Rada Programowa Kierunku, w której oprócz kadry akademickiej jest trzech przedstawicieli praktyki gospodarczej - sektora logistyczno-transportowego. Za proces dydaktyczny i funkcjonowanie Wydziału odpowiada dziekan zaś Rada Wydziału realizuje swoje zadania zgodnie z kompetencjami wyznaczonymi w ustawie Prawo o szkolnictwie wyższym, a w szczególności do jej zadań należy: opiniowanie efektów kształcenia dla kierunku, zatwierdzanie programów kształcenia dla kierunku, uruchamianie specjalności, określenie zasad monitorowania procesu dydaktycznego na wydziale i nadzór na tym procesem. Zadaniem Warsztatów Akademickich jest wyposażenie kadry w umiejętności pedagogiczne. Do zadań Kuratora kierunku należy zwłaszcza: bieżąca ocena procesu dydaktycznego, dbanie o kompletność dokumentacji związanej z programem kształcenia, proponowanie działań doskonalących program kształcenia.

Opracowano Wydziałowy system zapewnienia jakości kształcenia, który uszczegóławia system Uczelniany i uwzględnia potrzeby Wydziału Ekonomii. Na uwagę zasługuje opracowanie standardów prac dyplomowych, zasad egzaminu dyplomowego wprowadzenie systemu antyplagiatowego. Opisano zasady doskonalenia zawodowego kadry, ewaluacji kierunków studiów. Opracowano procedurę doskonalenia Wydziałowego systemu zapewnienia jakości kształcenia. Opracowano wzór sprawozdania dziekana z oceny efektów kształcenia, wskazano w nim główne elementy tej oceny. Podczas wizytacji przedstawiono sprawozdanie dziekana za rok 2013/2014 z oceny osiągania zakładanych efektów kształcenia. Przedstawiono protokoły posiedzeń Uczelnianej i Wydziałowej komisji ds. jakości kształcenia z ostatnich trzech lat. Zespół ds. Jakości przedstawił analizy wyników badania opinii studentów dotyczących jakości kadry akademickiej oraz pracowników dziekanatu za kilka ostatnich lat. Przedstawiono arkusze hospitacji prowadzonych w roku 2013 i 2014.

Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia obejmuje:

- a) ocenę weryfikacji efektów kształcenia

Weryfikacja uwzględnia ocenę zgodności opracowanych kierunkowych efektów kształcenia z zasadami Krajowych Ram Kwalifikacji, analizę spójności przedmiotowych efektów kształcenia z kierunkowymi efektami oraz ocenę zgodności z zasadami Polityki Dydaktycznej Uczelni. Na kierunku *logistyka* dokonano weryfikacji kierunkowych efektów kształcenia po pierwszym roku ich określenia i dokonano stosownych korekt doskonalących katalog efektów. Modyfikacje te uwzględniały opinie kadry, a także współpracujących interesariuszy zewnętrznych. Zgodność przedmiotowych efektów kształcenia z kierunkowymi efektami a także z polityką dydaktyczną Uczelni jest co roku weryfikowana poprzez przegląd sylabusów. Kolejny szczebel weryfikacji efektów kształcenia obejmuje ocenę stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia przez studentów. Określono sposoby weryfikacji efektów kształcenia dla każdego przedmiotu umieszczając je w sylabusach przedmiotu. Uwzględniono rodzaje efektów przystosowując sposoby weryfikacji do efektów w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Podstawowymi formami weryfikacji bieżącej efektów kształcenia są projekty, aktywność na zajęciach, odpowiedzi ustne, kolokwia pisemne, itp. Najczęściej stosowaną formą weryfikacji etapowych/semestralnych efektów kształcenia są egzaminy pisemne. Dopuszcza się weryfikację zakładanych efektów kształcenia w formie egzaminu ustnego na podstawie przygotowanego zestawu pytań egzaminacyjnych. Egzamin ustny wymaga przygotowania syntetycznego protokołu dokumentującego potwierdzenie weryfikacji efektów kształcenia. Bieżący nadzór nad weryfikacją efektów kształcenia sprawuje Kurator Kierunku. Egzaminator zobowiązany jest do przechowywania pełnej dokumentacji związanej z potwierdzeniem efektów kształcenia przez minimum 1 rok oraz przechowywanie częściowej dokumentacji obejmującej treść pytań/zadań oraz przykładowe odpowiedzi/prace studentów przez minimum 3 lata. Egzaminator zobowiązany jest do udostępniania dokumentacji związanej z potwierdzeniem efektów kształcenia zainteresowanemu studentowi na zasadach określonych Regulaminem Studiów. Ponadto na Wydziale przeprowadzono pilotażowe badania ankietowe dotyczące oceny stopnia realizacji efektów kształcenia przez studentów. Zdaniem Zespołu oceniającego warto do ankiety *Ankieta Samooceny Realizacji Efektów Kształcenia* wprowadzić pytanie o przyczyny braku osiągnięcia efektów lub słabego stopnia tego osiągnięcia.

Weryfikacja efektów kształcenia obejmuje praktyki zawodowe. Efekty kształcenia uzyskane w wyniku praktyki lub stażu weryfikowane są na podstawie sprawozdania studenta z ich realizacji. Wzór planu praktyki oraz sprawozdania z praktyki wprowadzony został Uchwałą Rady Wydziału. Efekty kształcenia zostały określone i zatwierdzone przez Radę Wydziału i wprowadzone do sprawozdania. W sprawozdaniu student zobowiązany jest do określenia faktycznie zrealizowanych zadań oraz osiągniętych efektów kształcenia. Weryfikacja efektów uzyskanych w wyniku odbycia praktyk odbywa się przy współdziałaniu opiekunów praktyki w tym pracodawców, którzy potwierdzają zrealizowanie planu praktyki, w tym efektów kształcenia oraz przez promotorów pracy dyplomowej.

Weryfikacja efektów kształcenia następuje również poprzez proces ankietowania. Zespół ds. jakości kształcenia przedstawił wykaz odpowiedzi studentów na pytania otwarte, w których również znajdują się opinie dotyczące stopnia osiągniętych efektów kształcenia. Pobieżny przegląd odpowiedzi na pytania otwarte pozwala zauważyć, iż studenci wskazują na słabsze strony procesu, sygnalizując trudności w osiągnięciu efektów kształcenia. Odpowiedzi te powinny stać się podstawą do wnikliwej oceny weryfikacji efektów kształcenia, szczególnie warto prześledzić strukturę ocen egzaminacyjnych i podjąć próbę ustalenia przyczyn ocen niedostatecznych, które sygnalizują trudności w uzyskaniu zakładanych efektów kształcenia.

Weryfikacja efektów końcowych następuje w procesie dyplomowania. Opracowane procedury w zakresie dyplomowania obejmują: Procedury doboru promotorów, określenie minimalnych wymagań stawianych pracom dyplomowym, ocenę samodzielności prac dyplomowych oraz właściwą organizację egzaminu dyplomowego, w tym losowanie pytań egzaminacyjnych. Egzamin dyplomowy weryfikuje umiejętność obrony poglądów prezentowanych w pracy, syntetycznej i wyczerpującej odpowiedzi. Uczelnia od kilku lat korzysta z systemu sprawdzania samodzielności przygotowania prac dyplomowych poprzez system PLAGIAT. Szczegółowy opis procedury oceny

samodzielności przygotowania prac jest zawarty w Zarządzeniu Rektora nr 1/2009 z 16 stycznia 2009 w sprawie procedury oceny samodzielności przygotowania prac dyplomowych przez studentów oraz odpowiednich regulacji Wydziałowych.

b) przeglądy programowe.

Wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia obejmuje przeglądy programowe. Opracowane zostały na szczeblu systemu Uczelnianego precyzyjne zasady tworzenia nowych kierunków studiów oraz specjalności kształcenia. Zasady te uwzględniają wymogi merytoryczne oraz prawne w tym zakresie i przewidują szeroki wymiar konsultacji, który angażuje w ten proces odpowiednie gremia zainteresowane doskonaleniem jakości kształcenia..

Propozycję zmian programu studiów przedstawia się w formie wniosku kierowanego do Dziekana. Po przeprowadzeniu wstępnej analizy i konsultacji Dziekan przekazuje propozycję Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia. Na podstawie jej opinii Rada Wydziału podejmuje decyzję o przyjęciu zmian programu studiów. W przypadku konieczności dokonania zmian efektów kształcenia, po ich zaopiniowaniu przez Wydziałową komisję ds. Jakości Kształcenia oraz Radę Wydziału, decyzję podejmuje Senat Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach

Za przygotowanie i realizację ewaluacji programu kształcenia jest odpowiedzialna Wydziałowa Komisja Jakości Kształcenia. Na kierunku *logistyka* przeglądy programowe są dokonywane systematycznie każdego roku. Wnioski z ewaluacji są przekazywane dziekanowi, który przedstawia je Radzie Wydziału. Obejmują one analizę i ocenę treści kształcenia, form zajęć, listy przedmiotów z uwzględnieniem przedmiotów ogólnouczeniowych, podstawowych, kierunkowych i do wyboru. Przeglądy te uwzględniają opinie kadry, studentów oraz pracodawców sektora transportowo-logistycznego współpracujących z Wydziałem. W wyniku przeglądu doskonalone są sylabusy, weryfikowana lista przedmiotów do wyboru, doskonalone treści i formy kształcenia. Przeglądy te pozwoliły na dokonanie zmian doskonalących program kształcenia, tj. między innymi: zmiany sekwencji kilku przedmiotów oraz zwiększenie puli przedmiotów do wyboru.

c) ocenę kadry.

Wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia uwzględnia ocenę kadry akademickiej. Ocena ta jest przeprowadzana na podstawie opinii studentów wyrażanej w procesie ankietyzacji, ocenę okresową nauczyciela akademickiego oraz hospitację. Podczas wizytacji przedstawiono wyniki ankietyzacji z ostatnich czterech lat opracowane przez Zespół ds. jakości kształcenia, zasady oceny okresowej i dokumentację w tym zakresie oraz efekty hospitacji. Celem ankietyzacji jest ocena sposobu prowadzenia zajęć dydaktycznych, a także zebranie propozycji i wniosków studentów pod kątem udoskonalenia przebiegu zajęć i przekazywanych treści merytorycznych. Wyniki badań przekazywane są władzom dziekańskim, Kuratorowi i kierownikom katedr, a także ocenianej osobie. Przynajmniej raz na trzy lata sporządzane jest zestawienie wyników badań obejmujące w szczególności: ocenę realizowanych zajęć oraz rekomendacje dotyczące doskonalenia procesu dydaktycznego. Przedstawiona podczas wizytacji dokumentacja wskazuje, że proces ankietyzacji prowadzony jest bardzo systematycznie od wielu lat a opracowana analiza ich wyników służy do procesu doskonalenia. Na podstawie ankiet sporządzony jest ranking przedmiotów, ranking nauczycieli akademickich: ranking prowadzących zajęcia według średniej oceny zajęć. Przedstawiono również wyniki oceny kadry z innych Wydziałów prowadzącej zajęcia na wizytowanym kierunku *logistyka*. Wyniki analizy opinii studentów, w tym pytań otwartych są wykorzystywane do doskonalenia procesu dydaktycznego. Rozmowa z dziekanem Wydziału wskazuje, iż informacje o słabych ocenach nauczyciela stają się podstawą do przeprowadzenia przez Kierownika katedry rozmowy z ocenianym nauczycielem, który zapoznaje się z wynikami ankiet, a skuteczność tej rozmowy jest weryfikowana w kolejnej ocenie wyznaczonej przez dziekana jako ocenie specjalnej. Zdaniem Zespołu oceniającego średnia ocena kadry wynikająca z opinii studentów powinna być uzupełniana analizą ocen skrajnych, które wskazują słabe i silne strony każdego prowadzącego. Trzeba też zauważyć, iż przeprowadzone zostały badania opinii studentów dotyczących pracy dziekanatu. Raport z badania ankietowego dotyczącego oceny pracy

dziekanatu przez studentów studiów niestacjonarnych wnosi bardzo dużo uwag, które posłużyły doskonaleniu organizacji pracy dziekanatu.

Okresowa ocena nauczycieli odbywa się zgodnie z wymogami ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. Zasady tej oceny ujęte są w uchwale Senatu w sprawie polityki kadrowej oraz w zarządzeniu Rektora wprowadzającym Regulamin Okresowego Oceniania Pracowników UE. Ocena ta uwzględnia dorobek naukowy, dydaktyczny jako ocena kompetencji i osiągnięć dydaktycznych a także organizacyjny kadry. W ocenie tej brana jest również pod uwagę opinia studentów określona w procesie ankietyzacji. Wewnętrzny system określa zasady hospitacji ujęte w procedurze „Hospitacje zajęć”. Procedura nie wskazuje na częstotliwość hospitacji. Podczas wizytacji udostępniono pełną dokumentację w tym zakresie za rok 2013 i 2014. Zajęcia dydaktyczne prowadzone przez wykładowców są hospitowane przez kierownika jednostki organizacyjnej organizującej proces dydaktyczny bądź przez upoważnionych przez niego pracowników. Arkusz hospitacyjny pozwala na ocenę jakości zajęć gdyż ocenia się przygotowanie nauczyciela do zajęć i zgodność tematyki z sylabussem, co również jest oceną weryfikacji zakładanych efektów kształcenia. W opinii Zespołu oceniającego warto wprowadzić do hospitacji ocenę metodyki prowadzonych zajęć, wykorzystywanie narzędzi informatycznych, umiejętność aktywizacji studentów, elementy innowacyjne zajęć, warunki prowadzenia zajęć.

Zespół oceniający stwierdza, iż przyjęte w wewnętrznym systemie zasady monitorowania i oceny weryfikacji efektów kształcenia, programów studiów, oceny kadry akademickiej są właściwe i pozwalają na doskonalenie procesu kształcenia. W ramach wewnętrznego systemu należy wzmocnić ocenę infrastruktury dydaktycznej, która w przypadku kształcenia inżynierskiego ma szczególnie istotne znaczenie.

Wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia zakłada, iż działania doskonalące podejmowane są w przypadku zidentyfikowania niezgodności w funkcjonowaniu i dokumentach Systemu. W szczególności mogą one być rezultatem informacji uzyskanych w wyniku: przeprowadzonych ocen efektów kształcenia lub przeglądów kierunku, monitorowania procesów, zgłoszenia dokonanego przez pracownika, studenta lub uczestnika studiów podyplomowych, badania satysfakcji i losów absolwentów.

Przegląd dokumentacji dotyczącej jakości kształcenia przedstawionej podczas wizytacji pokazuje, iż Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia, Rada programowa kierunku *logistyka*, Rada Wydziału zajmowały się istotnymi dla jakości kształcenia problemami. Opiniowano lub zatwierdzano w drodze szerokiej konsultacji i dyskusji: efekty kształcenia, programy studiów, dyplomowe pytania egzaminacyjne, zasady procesu dyplomowania, standardy prac dyplomowych, wyniki badań ankietowych, wyniki rekrutacji. Wnioski z analiz i dyskusji stanowiły podstawę do formułowania opinii, które z kolei służyły podejmowaniu odpowiednich decyzji. Przedstawione sprawozdania i notatki z działalności Uczelnianej oraz Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia, sprawozdanie z działalności Zespołu ds. Jakości Kształcenia, jak i rozmowy zespołu oceniającego z kadrami, studentami, Pełnomocnikiem Rektora ds. Jakości Kształcenia pozwalają stwierdzić, iż wewnętrzny system jakości kształcenia spełnia swoje zadania, realizuje cele i wykazuje skuteczność. Wewnętrzna ocena jakości kształcenia prowadzona jest systematycznie od kilku lat, porównywane są wyniki analiz rocznych, formułowane są zalecenia doskonalące proces dydaktyczny jak i wdrożone działania doskonalące. I tak: w skali całej Uczelni:

- W wyniku krytycznej oceny rozkładów ocen końcowych ukończenia studiów wprowadzono do Regulaminu Studiów zmiany granic przedziałów dotyczących poszczególnych ocen końcowych. Zmiany te obowiązują od 1.01.2014.
- W wyniku analiz uwag studentów w zakresie pytań otwartych zamieszczanych w studenckich ankietach ocen zajęć dydaktycznych w niektórych przypadkach dokonano zmiany prowadzących zajęcia, przygotowano podręczniki – zbiory przykładów i zadań do przedmiotów wskazywanych przez studentów a także wprowadzono takie pomoce do planu wydawniczego na rok 2015.
- Wprowadzono system nagradzania nauczycieli akademickich najlepiej ocenionych przez studentów - wręczanie listów gratulacyjnych przez Rektora co po pierwsze informuje

studentów, iż ich oceny brane są pod uwagę, a po drugie wprowadza motywację kadry w zakresie podnoszenia jakości kształcenia.

Na szczelnie Wydziału Ekonomii przeprowadzono następujące działania doskonalące które potwierdzają skuteczność wewnętrznego systemu:

- z uwagi na opinie studentów zmieniono charakter zajęć języków obcych wprowadzając zajęcia sprofilowane *język obcy w biznesie*
- dokonano istotnej modyfikacji efektów kształcenia z logistyki z uwagi na opinie kadry i pracodawców,
- zrezygnowano ze specjalności ekologii z uwagi na opinie studentów i pracodawców,
- wprowadzono nowe formularze dla planu i sprawozdań praktyk zawodowych,
- w celu lepszej weryfikacji efektów kształcenia wprowadzono obowiązek sprawozdania z realizacji zakładanych efektów kształcenia,
- udoskonalono formularze recenzji prac dyplomowych akcentując nieco odmienne obszary oceny dla promotora i recenzenta.

W świetle działań w zakresie wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia, doceniając znaczenie zapobiegania zjawiskom patologicznym związanym z procesem kształcenia Senat Uczelni przyjął w roku 2009 Kodeks Etyczny, który określa zasady etycznego postępowania władz Uczelni, pracowników naukowo-dydaktycznych, pracowników administracyjnych, studentów i doktorantów. Kodeks określa również zasady budowania relacji z interesariuszami zewnętrznymi

Zespół oceniający na podstawie przeprowadzonej wizytacji uznaje, iż wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia pozwala na monitorowanie i ocenę jakości kształcenia i wprowadzania działań doskonalących, a zatem jest skuteczny.

Upowszechnianie informacji dotyczących jakości kształcenia odbywa się poprzez Biuletyn Informacji Publicznej, stronę internetową Uczelni oraz system „Wirtualny dziekanat”. W systemie BIP dostępne są efekty kształcenia kierunku *logistyka*. Z kolei na stronie internetowej Uczelni dostępne są informacje na temat aktualnych programów studiów, z którymi mogą zapoznać się zarówno studenci, jak i kandydaci na studia. Uczelnia zapewnia studentom dostęp przez Internet do informacji dotyczącej harmonogramu roku akademickiego, planów zajęć, konsultacji, informacji dotyczących zmian w organizacji zajęć dydaktycznych, a także harmonogramu sesji egzaminacyjnej. „Wirtualny Dziekanat” zawiera wyniki zaliczeń i egzaminów, karty opisu przedmiotu (sylabusy) w których zawarte są informacje na temat celów przedmiotu, zakładanych efektów kształcenia oraz wymagań egzaminacyjnych.

Na Wydziale prowadzona jest ocena skuteczności wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia poprzez analizę kolejnych wyników opinii studentów dotyczących kadry, ocenę wyników i uwag wydawanych na hospitacjach, a także poprzez ocenę doskonalenia programu kształcenia w wyniku uwzględniania opinii interesariuszy.

8.2).

Przeprowadzona wizytacja w tym spotkania z władzami Uczelni i Wydziału, kadłą akademicką, studentami, Pełnomocnikiem Rektora ds. Jakości Kształcenia, pozwala stwierdzić, iż w procesie zapewnienia jakości kształcenia i działań podejmowanych przez jednostkę, mających aktywizować uczestników i beneficjentów procesu kształcenia do podnoszenia jego jakości biorą udział interesariusze wewnętrzni i zewnętrzni. Spotkanie z kadłą pokazało, iż nauczyciele akademicy są zaangażowani w proces doskonalenia jakości. Identyfikują słabe strony procesu dydaktycznego, wskazują drogi doskonalenia. Rozmowa z Pełnomocnikiem Rektora ds. Jakości Kształcenia, Zespołem ds. jakości pokazuje, iż monitoring obszarów oceny jakości jest prowadzony od wielu lat systematycznie i studenci mają powszechny w tym udział. Studenci włączani są w proces budowy kultury jakości zarówno poprzez takie gremia jak: Rada Wydziału, Senat, Komisja Wydziałowa ds. jakości kształcenia, jak i przez Samorząd Studencki. Ponadto systematyczne ankietowanie procesu dydaktycznego pozwala im się wypowiedzieć na temat jakości kształcenia.

Ważna była z tego punktu widzenia pilotażowa ankieta dotycząca oceny efektów kształcenia uzyskiwanych na kierunku *logistyka*.

Interesariusze zewnętrzni są członkami Komisji Programowej, która ma istotny wpływ na profil programowy kierunku *logistyka*. Współpraca z interesariuszami zewnętrznymi pozwoliła na doskonalenie procesu dydaktycznego poprzez organizację wizyt studyjnych w takich firmach, jak np. Lotnisko w Pyrzowicach, Browar Tyski, Regionalne Centrum Biznesu i zajęć terenowych. Organizowany przez Uczelnię *Kongres rozwoju edukacji* ogłosił konkurs na najlepsze narzędzia dydaktyczne. Wydział obejmuje patronatem szkoły średnie prowadzące specjalizacje z zakresu logistyki. Koła Naukowe organizują otwarte spotkania *Innowacyjny biznes i menadżer*. Udział interesariuszy zewnętrznych zapewniony jest również w wyniku prac Konwentu Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach. Organ ten tworzą znamienici przedstawiciele biznesu i administracji publicznej. Organ ma kompetencje doradcze dla Rektora i Senatu w kształtowaniu strategicznych kierunków rozwoju Uczelni.

W podsumowaniu należy stwierdzić, iż w budowaniu kultury jakości kształcenia bierze udział kadra akademicka kierunku *logistyka*, studenci we współpracy z interesariuszami zewnętrznymi.

Samorząd Studencki współuczestniczy w tworzeniu oraz opiniuje regulamin studiów oraz regulamin przyznawania świadczeń Pomocy Materialnej. Samorząd Studencki opiniuje wszystkie akty prawne dotyczące studentów Wydziału (plan studiów, harmonogram sesji i inne). Studenci zasiadający w Radzie Wydziału mogą zgłaszać swoje uwagi do programu studiów, które w ich opinii są brane pod uwagę. Liczba przedstawicieli studentów w Radzie Wydziału spełnia przesłanki art. 67 ust. 4 ustawy.

Ankieta ewaluacyjna oceniająca pracę nauczyciela akademickiego oraz przedmiotu przeprowadzana jest w wersji „papierowej” po zakończeniu każdego kursu. Ocenie podlega każdy nauczyciel akademicki prowadzący zajęcia. Obszarami poruszonymi w ankiecie są:

- sposób przekazywania wiedzy,
- odpowiedzialność i punktualność,
- dostępność na konsultacjach
- kultura pracy,
- motywacja studentów,

Studenci mogą również zawrzeć w ankiecie silne i mocne strony prowadzonych zajęć oraz sugestie i dodatkowe uwagi.

Opracowane wyniki nie są przekazywane studentom, jednak są one dostępne do wglądu dla samorządu studenckiego. Studenci chętnie wypełniają ankietę i widzą celowość takich działań. W ich opinii ankietyzacja pozwala zmienić obszary, które ich zdaniem nie działają tak jak powinny oraz czują, że Jednostka chce z nimi współpracować w ramach doskonalenia procesu kształcenia. Studenci podczas toku studiów mają możliwość wypełnienia ankiety dotyczącej oceny pracy dziekanatu. Badanie to ocenia godziny dostępności Dziekanatu, kulturę pracy pracowników oraz zadowolenie z wizyty.

Tabela nr 1 Ocena możliwości realizacji zakładanych efektów kształcenia.

Zakładane efekty kształcenia	Program i plan studiów	Kadra	Infrastruktura dydaktyczna/ biblioteka	Działalność naukowa	Działalność między-narodowa	Organizacja kształcenia
Wiedza	+	+	+	+	+	+
Umiejętności	+	+	+	+	+	+
kompetencje społeczne	+	+	+	+	+	+

+ - pozwala na pełne osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

+/- - budzi zastrzeżenia- pozwala na częściowe osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

- - nie pozwala na osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

Ocena końcowa 8 kryterium ogólnego - ocena: w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

8.1) Struktura zarządzania jakością kształcenia na kierunku logistyka jest przejrzysta, dobrze rozbudowana i zapewnia realizację zakładanych celów. Na kierunku logistyka dokonywane są przeglądy programowe, badana jest systematycznie opinia studentów o jakości kształcenia, dokonuje się oceny weryfikacji efektów kształcenia, w tym procesu dyplomowania, okresowej oceny kadry. Zespół ds. Jakości Kształcenia dokonuje analiz i ocen funkcjonowania wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia a jej wnioski służą doskonaleniu procesu dydaktycznego.

8.2) W procesie zapewnienia jakości kształcenia bierze udział kadra akademicka, kurator kierunku, władze Wydziału i Uczelni, studenci oraz Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia, Rada Programowa oraz Zespół ds. Jakości kształcenia. Wydział rozwija współpracę z przedstawicielami pracodawców sektora logistycznego i transportowego, co pozwala na doskonalenie jakości kształcenia.

9. Podsumowanie

Tabela nr 2 Ocena spełnienia kryteriów oceny programowej

L.p.	Kryterium	Stopień spełnienia kryterium				
		Wyróżniająco (6)	W pełni (5)	Znacząco (4)	Częściowo (3)	Niedostatecznie (2)
1	Koncepcja rozwoju kierunku		X			
2	Cele i efekty kształcenia oraz system ich weryfikacji		X			
3	Program studiów		X			
4	Zasoby kadrowe		X			
5	Infrastruktura dydaktyczna			X		
6	Prowadzenie badań naukowych		X			
7	System wsparcia studentów w procesie uczenia się		X			
8	Wewnętrzny system zapewnienia jakości		X			

Kierunek *logistyka* ma pełne szanse rozwoju z uwagi na oczekiwania rynku pracy, a także zainteresowanie studentów. Potencjał Kadrowy Uczelni umożliwi realizację zakładanych efektów kształcenia. Natomiast wzmocnienia wymaga infrastruktura dydaktyczna w pełne oprogramowanie umożliwiające szerokie nasycenie zajęć w narzędzia informatyczne. Uwzględniając techniczny

aspekt kształcenia na kierunku *logistyka* konieczne jest wzmocnienie kadry w zakresie specjalistów reprezentujących nauki techniczne, poszerzenie współpracy z Uczelniami technicznymi, rozważenie prowadzenia wspólnych specjalności na kierunku *logistyka*. Wskazany jest dalszy także rozwój współpracy z partnerskimi Uczelniami zagranicznymi w celu wymiany doświadczeń w zakresie kształcenia inżynierskiego

Uzupełnienia wymaga oprogramowanie komputerowe prezentujące możliwości systemów logistyczno-spedycyjnych, a także laboratoria – warsztaty, które wspomagałyby realizację części treści związanych z uzyskaniem kompetencji inżynierskich.

Dalszy dynamiczny rozwój kierunku *logistyka* wymaga również aktywizacji współpracy z otoczeniem gospodarczym. Wskazany jest dalszy udział w dyskusji nad koncepcją kształcenia przedstawicieli Rady Programowej kierunku *logistyka*, w skład której wchodzi reprezentanci środowiska naukowego i praktycy, a także włączenie praktyków w proces dydaktyczny. Konieczne jest również, przy wydatnej pomocy Akademickiego Centrum Kariery, rozszerzenie współpracy z podmiotami gospodarczymi w zakresie organizacji praktyk, staży, wizyt studyjnych oraz oferty zatrudnienia dla absolwentów ocenianego kierunku.